

Kemiönsaaren Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi 2016

FM Jouni Taivainen
Arkebuusi

Tiivistelmä

Dragsjärdin itäisen saariston (osa Kemiönsaaren kuntaa) alueelle on tekeillä rantaosayleiskaava. Tämän johdosta Turun maakuntamuseo edellytti alueelle arkeologisen inventoinnin, joka käsitti seuraavat saaret: Biskopsö, Djupö, Träskön, Orglösön, Vänöxa, Skaget, Ängesö, Bergö ja sen edustalla sijaitseva toinen Träskön sekä Bötesön. Inventoinnin teki osuuskunta Arkebuusin arkeologi Jouni Taivainen syys-lokakuussa 2016.

Inventoinnin kohdealueilta tunnettiin entuudestaan kuusi kiinteää muinaisjäännöstä (Laukkanen 2012). Inventoinnissa löydettiin lisäksi 13 uutta ennestään tuntematonta kohdetta, joita ehdotetaan kiinteiksi muinaisjäännöksiksi sekä viisi uutta mahdollista kiinteää muinaisjäännöstä. Lisäksi dokumentoitiin 16 ennestään tuntematonta muuta kulttuuriperintökohdetta. Muita kohteita dokumentoitiin 15.

Uusiksi Muinaismuistolain suojaamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi ehdotetuista kohteista suurin osa on ryssänuuneja. Niitä on yhdeksässä kohteessa (Söderverkarna, Skaget 1, Träskars träsket 1, Spångnäs 1, Lillglo 1, Lillglo 2, Udden 1, Bötesön 1, Bötesön 2). Joissakin edellä mainituissa kohteissa on vain yksi ryssänuuni, suurimassa 15. Lisäksi aiemmin tunnetusta ryssänuunikohteesta (Verkören), löytyi inventoinnissa kaksi ennestään tuntematonta ryssänuunia. Tässä inventointiraportissa ehdotetaan ko. tunnettujen alakohteiden A-H yhdistämistä löydettyjen kahden uuden uunin kanssa Käringsön 1 kohteeksi, sillä ne sijaitsevat yhtenäisenä maantieteellisenä ryhmänä.

Yksi muinaisjäännöskohde on Biskopsön kylän Södergårdin ilmeisesti 1800 -luvun lopulla muuton vuoksi autioksi jääneen historiallisen, mahdollisesti keskiaikaisen, kylätontin osa (kohde Biskopsö Södergård). Sen lähellä on toinen asuinpaikaksi tulkittava kohde (Nässkata 1), joka on sijainnut Södergårdin tilan mailla, mutta ei varsinaisella kylätontilla, vaan pellon takana metsänreunassa. Biskopsön länsirannalla on merenkulkuun liittyvä kummelikohde (Träskedet 1) ja Djupön pohjoisrannalla viljelyhistoriallinen kohde (Kråksundet).

Mahdollisiksi muinaisjäännöksi ehdotetaan Biskopsössä sijaitsevaa kolmea kiviröykkiötä (Södergård 1 ja 2 sekä Henriksberg 1) ja Ängesön pohjoisrannalla olevaa kivilatomusta (Storsundet 1) sekä Djupössä sijaitsevaa mahdollista ryssänuunikohdetta (Långpäran 2).

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	4
2. Inventointialueen maisema, maa- ja kallioperä sekä luonto.....	5
3. Alueen tutkimushistoria.....	6
4. Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset.....	6
Lähteet.....	7

Luettelo kohteista

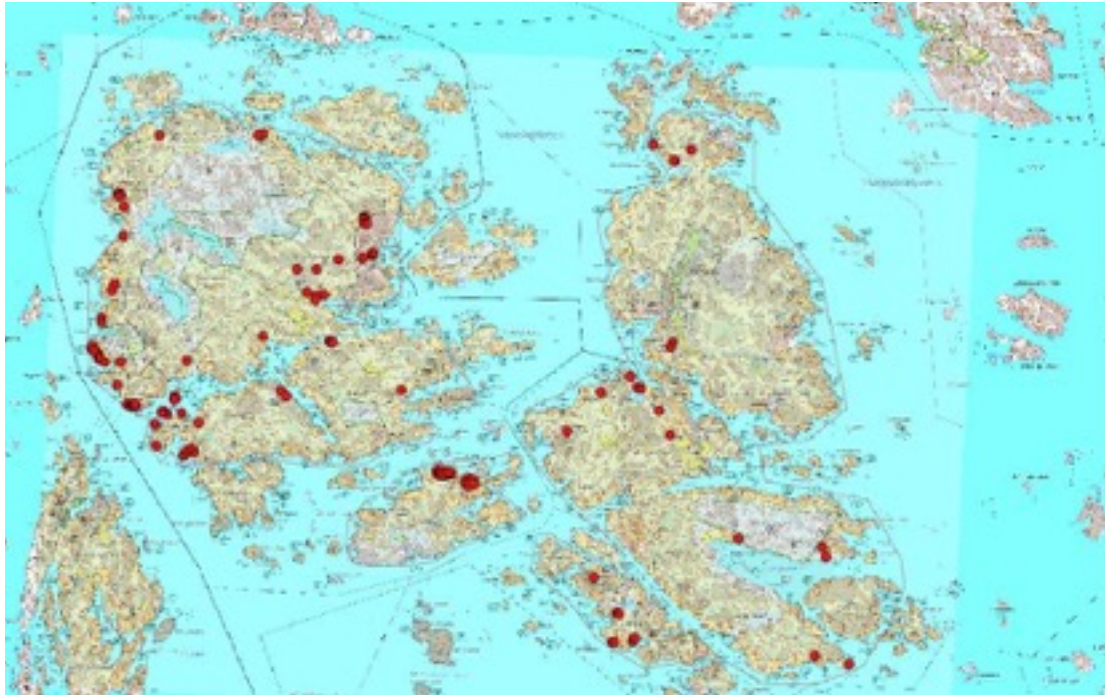
Kohde	Uusi	Status	Ajoitus	sivunro
Hiittinen, Biskopsö		Kiinteä muinaisjäännös	Kivikausi	9
Hemlands skogen 1		Kiinteä muinaisjäännös	Ajoittamaton	11
Henriksberg		Kiinteä muinaisjäännös	Ajoittamaton	13
Långnäs Ören		Kiinteä muinaisjäännös	Ei määritelty	15
Skaget		Kiinteä muinaisjäännös	Esihistoriallinen	16
Verkören		Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	18
Käringön 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	22
Söderverkarna	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	32
Skaget 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	34
Träskars träsket 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	36
Spångnäs 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	38
Lillglo 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	42
Lillglo 2	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	45
Udden 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	54
Bötesön 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	56
Bötesön 2	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	58
Träskedet 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	61
Biskopsö, Södergård	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	64
Nässkata 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	68
Kråksundet 1	x	Kiinteä muinaisjäännös	Historiallinen	71
Södergård 1	x	Kiinteä muinaisjäännös?	Ajoittamaton	73
Södergård 3	x	Kiinteä muinaisjäännös?	Ajoittamaton	75
Henriksberg 1	x	Kiinteä muinaisjäännös?	Ajoittamaton	77
Storsundet 1	x	Kiinteä muinaisjäännös?	Ajoittamaton	79
Långpärän 2	x	Kiinteä muinaisjäännös?	Historiallinen?	81
Biskopsö	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	82
Vänoxa	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	84
Orglösön 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	86
Orglösön 2	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	92
Uppgård	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	95
Uppgård 2	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	97
Nygård	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	99
Biskopsö 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	101

Björkkulla 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	103
Skaget 2	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	105
Gloet 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	107
Själgloudden 1	x	Muu kulttuuriperintö	II maailmansota	109
Själgloudden 2	x	Muu kulttuuriperintö	II maailmansota	111
Träskön 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	113
Långpäran 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	115
Kummelberget 1	x	Muu kulttuuriperintö	Historiallinen	117
Västerstrand 2	x	Muu kohde	1900 -luku	119
Södergård 2	x	Muu kohde	1900 -luku	121
Södergård 4	x	Muu kohde	1900 -luku	123
Björkkulla 2	x	Muu kohde	1900 -luku	125
Västerstrand 1	x	Muu kohde	1900 -luku	127
Uppgård 1	x	Muu kohde	1900 -luku	129
Vätkilen 1	x	Muu kohde	1900 -luku	131
Ängesön	x	Muu kohde	1900 -luku	133
Munken 1	x	Muu kohde	1900 -luku	135
Grönvik	x	Muu kohde	1900 -luku	137
Långviken 1	x	Muu kohde	1900 -luku	139
Långviken 2	x	Muu kohde	1900 -luku	141
Långviken 3	x	Muu kohde	1900 -luku	143
Träskbergen 1	x	Muu kohde	1900 -luku	145
Bötesöträsket 1	x	Muu kohde	1900 -luku	147

1. Johdanto

Dragsjärdin itäisen saariston (osa Kemiönsaaren kuntaa) alueelle on tekeillä rantaosayleiskaava. Tämän johdosta Turun maakuntamuseo edellytti alueelle arkeologisen inventoinnin, joka käsitti seuraavat saaret: Biskopsö, Djupö, Träskön, Orglosön, Vänöxa, Skaget, Ängesö, Bergö ja sen edustalla sijaitseva toinen Träskön sekä Bötesön. Inventoinnin teki osuuskunta Arkebuusin arkeologi Jouni Taivainen syys-lokakuussa 2016. Inventoinnin kohdealueilta tunnettiin entuudestaan kuusi kiinteää muinaisjäännöstä (Laukkanen 2012).

Kenttätöitä tehtiin syys-lokakuussa yhteensä noin 12 päivää. Suurimpaan osaan saaria pääsi yhteysaluksella, osaan saaria menttiin Kemiönsaarelaisen Sakari Koskenalhon moottoripurjeveneellä (Kannen kuva: Yöpyminen Orglosön rannassa).

Karttaote: Inventoinnissa dokumentoidut kohteet. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Inventoinnin esivalmistelutöissä ja kenttätöiden aikana tutkittiin alueeseen liittyvää historiakirjallisuutta ja historiallista kartta-aineistoa (Isojako- ja pitäjänkartat, vanhat peruskartat 1960 -luvulta sekä Turun maakuntamuseon Landskapshistorisk inventering -yhdistelmäkartat). Muinaisjäännösrekisterin tiedot olivat käytössä Museoviraston rekisteriportaalin kautta. Lisäksi käytössä oli Esa Laukkasen vuonna 2012 tekemän inventointiraportin tiedot. Joitakin kohteita saatiin tietoon kenttätöiden aikana tavatuilta saareissa asuvilta henkilöiltä.

Inventoinnissa havaitut kohteet dokumentoitiin valokuvaten (digikamera) sekä mitaten. Tarpeen mukaan maastoon tehtiin koepistoja. Kohteet paikannettiin Magellan Meridian gps-paikantimella pistehavaintoina. Häiriötekijöistä riippuen paikantimen antamien koordinaattien tarkkuus vaihtelee yleensä muutamasta metristä kymmeneen metriin. Aluerajaukset tehtiin raportointivaiheessa inventointihavaintojen ja topografian perusteella peruskarttapohjalle, johon on asemoitu kaavakartta. Näin kohteiden sijainti suhteessa suunniteltuihin rakennuspaikkoihin on helposti nähtävissä.

2. Inventointialueen maisema, luonto sekä maa- ja kallioperä

Inventointialue sijaitsee Kemiönsaaren pääsaaren edustalla, suunnilleen Taalintehtaan eteläpuolella. Saaret ovat suhteellisen tiiviinä ryppäänä ja niiden välissä kulkee kapeita salmia tai hieman leveämpiä, mutta karien ja pienempien saarien rikkomia selkävesiä.

Inventoinnin aikana tehtyjen havaintojen mukaan maisema vaihtelee taantuvasta maatalousmaisemasta metsäiseen ja merelliseen. Rannat ovat enimmäkseen kallioisia, mutta paikoin on myös vähäisiä hiekka/sorarantoja sekä alavia savikoita. Luonto vaihtelee kallioiden mäntyvaltaisesta maastosta savikoiden kuusikoihin ja

lehtipuumetsiin. Jonkin verran saarissa on myös järviä ja soita. Alueen kallioperä on pääasiassa mikrolinigraniittia ja granodioriittia (www.paikkatietoikkuna.fi) 1800 -luvun pitäjänkartassa ja vielä 1960 -luvun peruskartoissakin saarissa on kohtuullisen runsaasti peltoja ja niittyjä. Nykyisellään suurin osa niistä on jäänyt pois käytöstä ja ne ovat joko metsittyneet tai umpeen kasvamassa. Pellot ja niityt ovat pääsääntöisesti sijainneet melko alavilla mailla, eli niillä paikoin, joissa on savikoita tai turvemaata, yleensä noin 2,5 - 7,5 metriä meren pinnan yläpuolella. Maatalouteen ja kalastukseen liittyvä vakituinen asuminen on vähentynyt aikojen kuluessa, mutta sen sijaan ennen rakentamattomille rannoille on noussut runsaasti vapaa-ajan asuntoja. Tiestö saarilla on vähäinen. Autolla kuljettavia teitä ei käytännössä ole montaakaan kilometriä, mutta sen sijaan vanha polkuverkosto on jonkun verran pysynyt yllä mm. kesämökkiasukkaiden toimesta kävely- tai mönkijäkulkuisina.

3. Alueen tutkimushistoria

Inventointialue on osittain ollut arkeologisesti täysin tutkimatonta. Esa Laukkanen on inventoinut aluetta vuonna 2012, mutta ei aivan kattavasti. Hänen inventointikertomuksessaan vuodelta 2012 mainitaan tutkimusalueelta kuusi kiinteää muinaisjäännöstä.

Vanhin niistä on Biskopsön saaren sisäosissa sijaitseva kahden kivikirveen löytöpaikka (Hiittinen Biskopsö), joka on tulkittu kivikautiseksi kätköpaikaksi. Kivikirveet oli löytänyt Karl Gunnar Stenström jo vuonna 1957. Lisäksi Biskopsön ja Vänoxan saarilta tunnetaan esihistoriallisiksi, mutta tarkemmin ajoittamattomiksi tulkittuja kivilatomoja (Hemlands Skogen, Skaget sekä Henriksberg). Historiallisen ajan ryssänuuneja oli entuudestaan tiedossa Biskopsön, Verkören, Långnäs Ören ja Träskön saarilta (Verkören). (Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointikertomuksen kohde 257. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo).

Biskopsön ja Vänoxan saarilla on kirjallisten lähteiden mukaan ollut asutusta jo 1500 -luvulla. (Gardberg 1944, 44-51). Molempia kyliä voi tämän perusteella pitää keskiajalla syntyneinä ja ne ovat edelleen asuttuja. Alueen vanhimmassa kartta-aineistossa 1700-1800 -luvulla ko. kylät ovat samoilla paikoilla kuin nykyäänkin, mutta niistä on joitakin taloja luultavasti isojaon seurauksena siirtynyt kauemmas vanhasta kylätontista (Södergård Biskopsöstä ja Östergård Vänoxasta: http://www.kemionsaari.fi/media/tekniska/pdf/planer/aktuella/generalplaner/revidering_dr_ostra_sk/forslag/liite_3_rakennusinventointi_kohteet.pdf)

Tulosten tarkastelu ja johtopäätökset

Inventoinnin kohdealueella oli entuudestaan tiedossa kuusi kiinteäksi muinaisjäännöksenä tulkittua kohdetta. Inventoinnissa löydettiin 13 uutta ennestään tuntematonta kohdetta, joita ehdotetaan kiinteiksi muinaisjäännöksiksi sekä viisi uutta mahdollista kiinteää muinaisjäännöstä. Lisäksi dokumentoitiin 16 ennestään tuntematonta muuta kulttuuriperintökohdetta. Muita kohteita dokumentoitiin 15.

Muinaismuistolain suojaamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi ehdotetuista kohteista suurin osa on ryssänuuneja. Niitä on yhdeksässä kohteessa (Söderverkarna, Skaget 1, Träskars träsket 1, Spångnäs 1, Lillglo 1, Lillglo 2, Udden 1, Bötesön 1, Bötesön 2). Joissakin edellä mainituissa kohteissa on vain yksi ryssänuuni, suurimmassa 15. Lisäksi aiemmin tunnetusta ryssänuunikohteesta (Verkören), löytyi inventoinnissa kaksi ennestään tuntematonta ryssänuunia. Tässä inventointiraportissa ehdotetaan

ko. tunnettujen alakohteiden A-H yhdistämistä löydettyjen kahden uuden uunin kanssa Käringsön 1 kohteeksi, sillä ne sijaitsevat yhtenäisenä maantieteellisenä ryhmänä.

Yksi muinaisjäännöskohde on Biskopsön kylän Södergårdin ilmeisesti 1800 -luvun lopulla muuton vuoksi autioksi jääneen historiallisen, mahdollisesti keskiaikaisen, kylätontin osa (kohde Biskopsö Södergård). Sen lähellä on toinen asuinpaikaksi tulkittava kohde (Nässkata 1), joka on sijainnut Södergårdin tilan mailla, mutta ei varsinaisella kylätontilla, vaan pellon takana metsänreunassa. Biskopsön länsirannalla on merenkulkuun liittyvä kummelikohde (Träskedet 1) ja Djupön pohjoisrannalla viljelyhistoriallinen kohde (Kråksundet).

Mahdollisiksi muinaisjäännöksi ehdotetaan Biskopsössä sijaitsevaa kolmea kiviröykkiötä (Södergård 1 ja 2 sekä Henriksberg 1) ja Ängesön pohjoisrannalla olevaa kiviperustusta (Storsundet 1) ja Djupössä sijaitsevaa mahdollista ryssänuunikohdetta (Långpärän 2).

Muut kulttuuriperintökohteet liittyvät pääasiassa 1800-1900 -lukujen asumus- ja viljelyjäännöksiin. Näiden joukossa ovat mm. Biskopsön ja Vänoxan historiallisten kylien yhä asuttuna olevat kylätontit. Joukossa on myös kaksi toisen maailmansodan aikaista tulasemaa Bergön saaren länsikärjestä sekä yksi kaivoksen/louhoksen jäännös Biskopsöstä. Muut kulttuuriperintökohteet eivät ole Muinaismuistolain suojaamia, mutta ne olisi hyvä mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon maankäytössä.

Muut kohteet liittyvät pääasiassa 1900 -luvun maanviljelykseen (viljelyröykkiöitä). Joukossa on myös muutamia kiviröykkiöitä, joista yksi on esimerkiksi puhelin- tai sähköpylvään tukikivikko. Muita kohteita ei tarvitse huomioida maankäytössä. Ne on kirjattu raporttiin, jotta ne eivät tunnistamattomina aiheuttaisi turhia kysymyksiä niiden mahdollisesta suojelutarpeesta.

Inventoinnissa päästiin hyvin ja järjestelmällisesti tarkastamaan kaikki rakennuspaikat sekä lisäksi saatiin hyvä kuva alueen yleisestä kulttuuriperinnöstä. Melko suuri osa kaavoituksen piirissä olevista rakennuspaikoista oli jo rakennettu ja muutamin paikoin niissä oli myös kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tulkittavia kohteita (pääasiassa ryssänuuneja). Vaikuttaa siltä, että näilläkin alueilla kohteet olivat varsin hyvin säilyneet ja osattu rakentamisvaiheessa ottaa huomioonkin.

Allekirjoitus

Kiilassa 31.10.2016

Jouni Taivainen

Lähteet

Kirjallisuus:

Gardberg, John 1944. Kimitobygdens Historia del 1:1. Tidsåldrar och öden intill år 1721. Åbo Tidnings och Tryckeri Aktiebolag. Åbo.

Muut painetut lähteet:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointikertomuksen kohde 257. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Internet:

<http://digi.narc.fi/digi/> (Digitaaliset isojako yms. vanhat kartat sekä Hiittisten pitäjänkartta)

<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>
(Muinaisjäännösrekisteri ja raportit)

<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi> (Maanmittauslaitoksen vanhat peruskartat)

http://www.kemionsaari.fi/media/tekniska/pdf/planer/aktuella/generalplaner/revidering_dr_ostra_sk/forslag/liite_3_rakennusinventointi_kohteet.pdf

<http://paikkatietoikkuna.fi>

Suulliset tiedonannot:

Kari Puustinen, Henriksberg. Kohteen Henriksberg 1 kiviröykkiö Biskopsön saarella.

Vanja ja Glenn Andersson. Kohde Träskars Träsket 1 ryssänuunit, jotka sijaitsevat heidän kesämökkinsä vieressä Ängesön saarella.

Historialliset yhdistelmäkartat

Kimitoön (Hitis) Biskopsöns svinvall. Markanvändningen enlingt år 1834 kartan, som har flyttat över till baskartan. 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkko Vallivaara 2011

Kimitoön (Hitis) Vänoxa. Markanvändningen enligt år 1789 kartan, som har flyttat över till baskartan 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkko Vallivaara 2011

Kohteen nimi: Hiittinen, Biskopsö

Muinaisjäännösrekisterinro: 1000026361

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656887, I:251631 Z (m mpy): 22,5-27,5

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Löytöpaikat

Alatyyppi: Kätköt

Ajoitus: Kivikautinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: Ei tarkastettu inventoinnissa

Kohdekuvaus:

Kahden kivikirveen löytöpaikka on louhikkoinen, laajahkojen kallioalueitten väliin jäävässä laakson pohjoiseen laskevassa rinteessä.

Numerolle KM 14333 merkityt kiviesineet on löytänyt Karl Gunnar Stenström vuonna 1957. Hän on asunut esineet löytäessään Vänoxan saarella, jossa nytkin asuu. Hän näytti löytöpaikan inventoinnin 2012 aikana. Kivikirveitten hän kertoi löytyneen niin, että hän oli kouluaikanaan ystävineen ollut rinteessä olevien louhikoitten luona. Kun hän oli silloin kontannut suuren lohkareen alla olevaan onkaloon, hän oli voinut vetää onkalon perukalta esille kaksi kivikirvestä. Lohkare, jonka alla kirveet olivat olleet, löytyi inventoinnin aikana kun sitä etsittiin; yhden rinteiden suurimmista lohkareista Stenström muisti samaksi, jonka alla kirveet olivat olleet. Lohkareen alla olevassa maan pinnassa ei havaittu erityistä. Siinä ei ollut pahoin myllätyn näköisiä kohtia, vaikka Stenströmin kertoman mukaan koululaiset olivat kirveitten löydyttyä hieman kaivaneet sen onkalon pohjaa, josta kirveet olivat löytyneet.

Aiemmat tutkimukset: Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointikertomuksen kohde 257. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Hiittinen Biskopsö. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Hemlands skogen 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6656779, I:251402, Z (m mpy): 27,50-30

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Ajoittamaton

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: Ei tarkastettu inventoinnissa

Kohdekuvaus:

Kaksi matalaa pientä röykkiötä tasaisella laajalla kalliolla noin 8 metrin päässä toisistaan. Sijaitsevat metsäalueella lähellä sähkölinjaa.

Toinen röykkiöstä (A) sijaitsee 10 metriä pohjoiseen sähkölinjasta. Sen sijaintipaikka on hyvin matala kallionnotkelma. A:n pohja-alan muoto on pyöreä ja sen läpimitaksi luode–kaakko-suunnassa on 3,5 metriä ja koillinen–lounas-suunnassa 3,7 metriä. Röykkiön korkeus on noin 0,3 metriä. Ulkoreunat näyttävät kaartuvan melkoisen säännöllisesti. Useimmat kivet ovat pieniä ja särmikkäitä, mutta useita pyöristyneitä mukulakiviäkin on joukossa. Kivikerroksia A:ssa on enimmillään ainakin kolme. A:n kivikko on tiivis ja sen yläpinta on loivasti kaareva. Reunusta tai muita rakenteita ei havaittu. Myöskään purkamisjälkiä ei ole.

Toinen röykkiöstä (B) sijaitsee noin 8 metriä A:sta pohjoiseen. B sijoittuu pienen kallionnukan pystyä matalaa seinämää vasten ja sen seinämän juurella olevalle tasaiselle kalliopinnalle. B:ssä kivien pinnoilla kasvaa jäkälää, mikä hieman haittaa kokonaisuuden hahmottamista. B:n pohja-alan muoto ei ole selvästi pyöreä, mutta ei selvästi nelikulmainenkaan. Mitään erityisesti muodostettua reunusta ei havaittu. B:n ulkoreuna on muodoltaan melko säännöllinen; uloimmat kivet eivät ole erityisen hajalleen sironneina. B:n läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 2,7 metriä ja itä–länsi-suunnassa 2,9 metriä ja sen korkeus on noin 0,2 cm. Kivet ovat enimmäkseen särmikkäitä. Yksittäisten kivien suurin läpimitta on noin 0,15 – 0,35 cm:ä. Kivikkoa on paikoin kahtena kerroksena. Kivikon pinnassa erottuu syvennys lounaan puoleisella reunalla. Joillakin näkyvillä kivien pinnoilla näkyy isoja jäkälärenkaita.

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinnumero 221. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Hemlands skogen 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Henriksberg

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656554, I:249178, Z (m mpy): 20

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Esihistoriallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: (Muinaisjäännösrekisterin mukaan)

Lähes säännöllisen suorakaiteen muotoinen matala kivilatomus viisi metriä itään sähkölinjasta Henriksberg-nimisen metsää kasvavan kallioisen mäen laella.

Henriksbergin kallion päällys on paikoin melko tasainen, ja sen korkeimmalla kohdalla erottuu kaksi matalaa kallionnokkaa muuta kallionpintaa ylempänä. Latomus on näiden kallionnökkien välialueesta hieman länteen ja sijaitsee noin 5 metriä itään mäellä olevasta sähkölinjasta. Latomuksen eteläpää ja keskikohta on rakennettu hieman matalammalla sijaitsevalle tasaiselle kalliopinnalle kuin pohjoispää. Eri tasoilla olevia kahta kallionkohtaa erottaa toisistaan ehkä noin 0,2 m:n korkuinen kynnysmäinen pieni jyrkäne.

Latomuksen pohja on pitkänomainen, ja sen pitkät sivut ovat pieniä mutkia huomioimatta kumpikin yleissuunnaltaan pohjois–etelä-suuntaiset. Latomuksen pohjoissivu on hieman ulospäin kaareva. Latomuksen suurin pituus on 12,3 metriä ja suurin leveys pohjoispäässä ylemmän kallion tason päällä 2,4 metriä. Latomuksen keskikohdan leveys on 2,6 metriä, ja suurin korkeus noin 0,2 metriä. Kivikkoon asetetut kivet ovat melko pyöristyneitä, läpimitaltaan 0,15 – 0,4 metriä ja niitä on enimmillään kolmena päällekkäisenä kerroksena. Latomuksen yläpinta on melko tasainen siellä, missä se erottuu jäkälän, kanervien ja sammalten alta. Kivien pinnoissa on paikoin suuriakin jäkälärenkaita.

Inventoinnissa 8.9.2016 ei havaittu kohteessa mitään muutoksia vuoden 2012 inventoinnissa tallennettuihin havaintoihin.

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinumero 219. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Henriksberg. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långnäs Ören

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655220, I:249927, Z (m mpy): -1

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Alusten hylyt

Alatyyppi: ei määritelty

Ajoitus: ei määritelty

Säilyneisyys: ei määritelty

Tarkastuspäivä: Kohdetta ei tarkastettu inventoinnissa

Kohdekuvaus:

Träskön Långnäsins pohjoisrannalla
Hylky, josta ei toistaiseksi tarkempaa tietoa

Aiemmat tutkimukset:

Ilmoitus, 1999 Timo Kytölä.

Karttaote: Långnäs Ören. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi

Kohteen nimi: Skaget

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6658078, I:255478, Z (m mpy): 22,5

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Kivivallit

Ajoitus: Esihistoriallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: (Muinaisjäännösrekisterin mukaan)

Suorakaiteen muotoinen matala kivilatomus kalliokohoumalla laajalla rakentamattomalla metsäalueella lähellä sähkölinjaa.

Latomuksen pohjan muoto on suorakaide; sen pituussuunta on koillinen-lounas; rakenteen suurin pituus on 14,9 metriä, sen koillisen laidan pituus on 2,9 metriä ja lounaisen 3,4 metriä. Suurin kivikon korkeus on noin 0,4 metriä. Rakenteessa kiviä on osaksi vain yhdessä kerroksessa, osaksi ainakin kahdessa. Kivet latomuksessa ovat pyöristyneitä, ja yksittäisten kivien suurin läpimitta näytti yleensä olevan rajoissa 0,1–0,5 metriä. Varsinkin rakenteen koillinen sivu kulmineen oli huolellisesti muodostettu säännönmukaiseksi. Purkamisjälkiä ei kivitossa havaittu.

Inventoinnissa 10.9.2016 kohde oli täysin ennallaan.1

Kuva: Kivirakenne. Koillisesta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset: Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinumero 220. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Skaget. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Verkören

Muinaisjäännösrekisterinumero: 1000021331

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655532, I:249228, Z (m mpy):

Rajaus: Muinaisjäännösrekisteri

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kiviuneja laajana ryhmänä neljällä eri saarella Biskopsön länsiosassa (Muinaisjäännösrekisterin mukaan).

Alakohteet (koordinaatit, Esa Laukkasen inventoinnin mukaan)

alakohde S	6655532	249228
alakohde A	6655303	249369
alakohde B	6655294	249384
alakohde C	6655294	249384
alakohde D	6655308	249400
alakohde E	6655309	249408
alakohde F	6655309	249408
alakohde G	6655314	249428
alakohde H	6655314	249428
alakohde I	6655395	249846
alakohde J	6655374	249863
alakohde K	6655373	249851
alakohde L	6655213	249765
alakohde M	6655213	249764
alakohde N	6655233	249733
alakohde O	6655231	249720
alakohde P	6655222	249721
alakohde Q	6655102	249642
alakohde R	6654863	249655

Uuni A: Isoista kivistä ladottu suhteellisen korkea uuni. Uunin pituus on pohjois–etelä-suunnassa noin 1,8 metriä. Sen suuaukko on etelään päin. Kattokivet ovat romahtaneet.

Uuni B: Kaksi pientä uunia on niin lähekkäin, että niille on annettu yhteiset koordinaatit. Vierekkäin olevista uuneista läntisempi on kalliolla vain ehkä noin 10 metrin päässä merenrantaviivasta. Sen sijaintipaikan korkeus on arviolta noin 5 metriä mpy. Tämän läntisemmän uunin reunukset on ladottu isoista kivistä, ja ne ovat siirtyilleet hieman hajalleen. On vaikea päätellä, millä reunalla uunin suu on ollut. Uunin katto on romahtanut. Uunin läpimitta on noin 1,7 metriä pohjois–etelä-suunnassa ja 1,6 m itä–länsi-suunnassa.

Uuni C: Uuni C on rakennettu kalliolle, ja sen yksi laita on vasten kallioseinämää, joka on hieman lohkeillut, ehkä juuri tulenpidon vaikutuksesta. Uunin reunoilla on kaksi isoa kiveä, mutta muutoin kivet tässä uunissa ovat pienentäisiä. Uunin suuaukkoa ei saatu hahmotetuksi. Uunin läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 1,4 metriä ja itä–länsi-suunnassa 0,9 metriä.

Uuni D: Uuni on maapohjalla. Sen reunuskivet ja muutkin kivet ovat suurenpuoleisia. Uunin katto on romahtanut. Uunin läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 1,8 metriä ja itä–länsi-suunnassa 1,9 metriä.

Uuni E: Uuni on maapohjalla. Sen reunuskivet ja muutkin kivet ovat suurenpuoleisia. Uunin katto on romahtanut. Uunin läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 1,8 metriä ja itä–länsi-suunnassa 1,9 metriä.

Uuni F: Uunista E pohjoiseen on matala uunin jäännös maapohjalla sammalen ja turpeen peitossa. Senkään suuaukon suunta ei selvinnyt. Uunin läpimitta itä–länsi-suunnassa on 1,9 metriä.

Uuni G: Molemmista edellisistä vähän itään päin on edellisten tuntumassa kolmas uuni maapohjalla. Tämän uunin läpimitta pohjois–eteläsuunnassa on 2,2 metriä. Sen reunus nojaa kaakkoisreunalla maakiveen. Kattokivet ovat romahtaneet. Uunin suuaukko on ehkä ollut kohti itää.

Uuni H: Noin 12 metriä itään uunista F on suurista kivistä maapohjalle koottu uuni. Tämän uunin suuaukko on ollut ehkä länteen päin. Kivikehyksen läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on 1,8 metriä.

Uuni I: Uuni on rakennettu kallioalustalle särmikkäistä, yleensä noin 30 cm:n läpimittaisista lohkeista. Suuaukko on ehkä ollut kohti itää. Uunin katto on romahtanut. Uunin mitat itä–länsi- ja pohjois–etelä-suunnassa ovat 2,2 metriä. Uunin korkeus on 0,5 metriä.

Uuni J: Uuni on rakennettu kallioalustalle särmikkäistä, yleensä noin 30 cm:n läpimittaisista lohkeista. Suuaukko on ehkä ollut kohti itää. Uunin katto on romahtanut. Uunin mitat itä–länsi- ja pohjois–etelä-suunnassa ovat 2,2 metriä. Uunin korkeus on 0,5 metriä.

Uuni K: Kallioalustalla. Uunin reunukset on koottu suurista kivistä, kattokivet ovat romahtaneet. Uunin suuaukko on kohti etelää. Uunin mitat itä–länsi- ja pohjois–etelä-suunnassa ovat 1,8 metriä. Uunin korkeus on 0,6 metriä.

Uuni L: Edellisestä saaresta noin 100 metriä lähemmäksi salmen suuta on vähän pienempi saari, joka on niin lähellä Träskötä, että joku on tehnyt pienen sillan, jonka kautta Träsköstä voi siirtyä tähän saareen ja päinvastoin. Lähellä sillan korvaa on uunipari. Koordinaatit on kahden uunin välistä. Näistä siltaa lähellä olevista uuneista pohjoisempi on rakennettu niin, että sen itäkylki on kallion juurella. Tämän uunin reunuksessa on siellä täällä isoja kiviä. Kattokivet

Uuni M: Uuni M on arviolta 2,3 metriä pitkä. Sen reunoissa on isoja kiviä. Kattokivet eivät ole paikoillaan. Uunin suun edessä alarinteessä on selvästi erottuva turpeen peittämä kuoppa maassa noin metrin päässä uunin suusta. Sama koordinaatti kuin uunilla L.

Uuni N: Uunin eteläreuna on rakennettu kiinni tasaiseen kalliopaljastumaan. Reunuskivet ovat isoja, ja reunusten sisällä on pienempiä kiviä epäjärjestyksessä. Uunin suu on ollut ehkä pohjoiseen. Rakenteen läpimitta pohjois–etelä-suunnassa on noin 1,4 metriä ja itä–länsi-suunnassa 1,8 metriä.

Uuni O: Saaren länsilaidalla on kaksi uunia. Niistä pohjoisempi uuni on rakennettu niin, että kallion muodot ovat helpottaneet sen reunuksen rakentamista. Reunukseen on aseteltu isoja kiviä. Uuni on nyt katoton. Sen leveys on 1,3 metriä.

Uuni P: Uunista O vähän etelään on vähän hajonnut uuni kalliolla. Sen läpimitta on ollut noin 2,0 metrin luokkaa. Uunin suu on ollut joko länteen tai etelään päin. Joitakin suuria reunuskiviä on paikoillaan. Kattokivet ovat romahtaneet.

Uuni Q: Träskön saaren läntisimmällä rannalla kerrottiin olevan ryssänuunien rivistö. Sanotulta paikalta löytyi vain kaksi uunia, jotka olivat kaukana toisistaan. Yksi uuni on Träskössä saman salmen rannalla kuin edellisekin uunit. Tämän Träskön uunin katto on romahtanut, mutta erottuu, että uunin suuaukko on ollut kohti pohjoista. Uunin pituus suusta perään on 2,0 metriä.

Uuni R: Träskössä kivi-uuni tasaisella kalliolla lähellä nykyistä vesirajaa. Uuni on tehty kallionharjanteiden väliseen laaksoon yhden kallionharjanteen itäiselle kupeelle. Uunin suu on ollut itään päin. Uunin pituus suusta perään on ollut 2,4 metriä. Reunus on koottu suurista kivistä. Kattokivet ovat romahtaneet alas.

Uuni S: Kohteen pohjoisin uuni on siinä mielessä parhaiten säilynyt kaikista Långnäs örenin tienoilla havaituista, että siinä oli suuaukko vielä ehjänä. Uunin peräosassa sen kattokivet ovat romahtaneet alas. Uunin pituus suusta perään on 1,6 metriä. Uunin suuaukon leveys on noin 40 cm ja korkeus 30 cm. Kalliolla, joka on lähellä uunia, on huvimaja tai jokin vastaava pieni uusi rakennus.

Inventoinnissa 8.9.2016 tarkastin Biskopsön rannalla sijaitsevat uunit (alakohteet A-H sekä S). Alakohteista A-H ehdotan muodostettavaksi oman uuden ryhmänsä, nimeltään Käringsön 1 (ks. tämä raportti), koska ko. alueella oli kaksi uunia enemmän kuin mitä Laukkanen oli inventoinnissaan havainnut ja koska ko. alue sen johdosta laajeni ja muodostaa muutenkin oman maantieteellisen ryhmänsä. Sen sijaan Träskön, Verkören ja Långnäs Ören saarilla tähän ryhmään kuuluvia uuneja en tarkastanut, koska Esa Laukkasen tekemä inventointi on aivan hiljattain tehty (2012) ja tiedot uuneista ja niiden sijainneista ovat ajan tasalla.

Aiemmat tutkimukset: Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointikertomuksen kohde 227. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Verkören. Kohde muodostuu Laukkasen raportissa yhteensä kuudesta alueesta, joista tässä kartassa isoimmalla ympyröidystä löytyi kaksi uutta ennestään tuntematonta ryssänuunia (ks. kohde Käringön 1). Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Käringön 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655306, I:249427, Z (m mpy): 2,5-10

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä ovat Esa Laukkasen vuonna 2012 inventoimat ryssänuunit, jotka ovat osa kohteen Verkören uuneista (muinaisjäänösrekisterinumero 1000021331, alakohteet A-H). Uuneja on kuitenkin melko mahdoton tarkalleen identifioida Laukkasen inventoimiin uuneihin, koska Käringön uunit sijaitsevat osin melko lähellä toisiaan, joten olen koonnut ne tähän omaksi kokonaisuudekseen ja nimennyt ne kohdenimellä Käringön 1, sillä ne muodostavat oman kokonaisuutensa. Inventoinnissa 8.9.2016 havaittuja uuneja on lisäksi kaksi enemmän ja ne sijaitsevat laajemmalla alueella kuin Laukkasen inventoimat, joten aluerajauskin muuttuu tältä osin.

Käringön on Biskopsön länsirannan lounaisin kärki, jonka etelärannassa uunit sijaitsevat osin melko jyrkän rinteiden alueella tiiviinä ryhmänä. Uunit vaikuttavat täysin säilyneiltä, mutta ne ovat eriasteisesti rauenneita.

Laukkasen vuonna 2012 inventoimat uunit

alakohde A	6655303	249369
alakohde B (kaksi uunia)	6655294	249384
alakohde C	6655294	249384
alakohde D	6655308	249400
alakohde E	6655309	249408
alakohde F	6655309	249408
alakohde G	6655314	249428
alakohde H	6655314	249428

Inventoinnissa 8.9.2016 dokumentoidut uunit

Käringön 1 ryssänuuni 1	6655306	249427
Käringön 1 Ryssänuuni 2	6655306	249414
Käringön 1 Ryssänuuni 3	6655311	249409
Käringön 1 Ryssänuuni 4	6655311	249407
Käringön 1 Ryssänuuni 5	6655301	249386
Käringön 1 Ryssänuuni 6	6655297	249380
Käringön 1 Ryssänuuni 7	6655308	249334
Käringön 1 Ryssänuuni 8	6655313	249370
Käringön 1 Ryssänuuni 9 ja 10	6655303	249415
Käringön 1 Ryssänuuni 11	6655296	249427

Uuni 1 sijaitsee mäntyä kasvavassa etelärinteessä, noin 30 metriä rannasta ja noin 10 metriä länteen kesämökin kaivosta ja noin 30 metriä länteen kesämökistä. Uuni on mitoiltaan 1,5 x 2 metriä ja korkeudeltaan 0,3 metriä. Uuni on vinottain rinteeseen kulkuun nähden, suuaukko on lounaaseen.

Kuva: Ryssänuuni 1 kuvan edessä keskellä. Lännestä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 2 sijaitsee noin kymmenen metriä edellisestä lounaaseen ja noin 20 metriä rannasta. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,4 metriä. Se on täysin rauennut.

Kuva: Ryssänuuni 2 kuvan keskellä. Lännestä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 3 sijaitsee edellisestä noin kymmenen metriä lounaaseen. Uunin koko on 2 x 2 metriä, korkeus 0,5 metriä. Uuni on kasattu maakiven päälle ja se on täysin rauennut, mutta rakenne on edelleen havaittavissa. Uunin suuaukko on alarinteeseen eli lounaaseen.

Kuva: Ryssänuuni 3 maakiven päällä. Kaakosta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 4 sijaitsee edellisestä noin neljä metriä länteen. Uunin koko on 1,5 x 1,5 metriä, korkeus 0,5 metriä. Suuaukko on alarinteeseen eli etelään päin.

Kuva: Ryssänuuni 4. Kuvattu rannasta päin. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 5: Sijaitsee rantakalliolla, noin 10 metriä rannasta. Se on kasattu kallionreunaa hyväksi käyttäen. Uunin mitat ovat 1 x 1,5 ja korkeus 0,4 metriä. Suuaukko on etelään eli merelle päin.

Kuva: Ryssänuuni 5. Pohjoisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 6 sijaitsee edellisestä noin viisi metriä länsilounaaseen kallion päällä. Etäisyyttä rantaan on noin 10 metriä, uuni sijaitsee osittain katajikon sisällä. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä ja korkeus noin 0,3 metriä. Uunin suuaukko on länsilounaaseen.

Kuva: Ryssänuuni 6. Pohjoisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 7 sijaitsee kahden kallion välissä, noin 20 metriä meren rannasta. Uunin mitat ovat 1,3 x 1,8 metriä, korkeus noin 0,4 metriä. Suuaukko on etelään eli merelle päin.

Kuva: Ryssänuuni 7 rannasta päin kuvattuna. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 8 sijaitsee sähkölinjan alla, osin katajapusikossa. Uuni on tehty noin metrin korkean maakiven kylkeen. Uunin mitat ovat 1,5 x 1,5 metriä, korkeus noin metrin. Suuaukko on etelään eli merelle päin.

Kuva: Ryssänuuni 8 rannasta päin kuvattuna. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 9 sijaitsee noin 30 metriä kesämökistä länteen ja noin kymmenen metriä rannasta. Uunin mitat ovat 1,5 x 1,5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Suuaukko on merelle eli etelään päin. Uunin reunassa kasvaa koivu.

Kuva: Ryssänuuni 9. Pohjoisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 10 sijaitsee edellisestä noin kaksi metriä länteen. Uunin pohjoispäässä eli ylärinteen puolella on maakivi, jonka edustalle uuni on rakennettu. Uunin mitat ovat 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,4 metriä. Suuaukko on merelle eli etelään päin.

Kuva: Ryssänuuni 10 rannasta päin. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 11 sijaitsee edellisestä noin kolme metriä länteen ja noin 10 metriä rannasta. Uuni on lähes kokonaan sammalen, jäkälän ja ruohojen alla, mutta reunakivet erottuvat hyvin. Uunin mitat ovat 2 x 2,5 metriä, korkeus 0,4 metriä. Uunin suuaukko on etelään eli merelle päin.

Kuva: Ryssänuuni 11 rannasta päin kuvattuna. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinumero 219. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo

Karttaote: Käringsön 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Söderverkarna 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655789, I:249982, Z (m mpy): 3

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.9.2016. Kyseessä on ryssänuuni, joka sijaitsee lähes sähkölinjan alla, loivassa kaakkoon laskevassa rinteessä. Paikalla kasvaa sekametsää. Uuni on kooltaan 1,8 x 1,9 metriä, korkeudeltaan 0,5 metriä. Se on melko suorakulmainen, suuaukko on koilliseen, sähkölinjalle päin. Uuni on rauennut sisään päin ja on lähes kokonaan sammalen peitossa. Sen päällä kasvaa pieni kataja.

Kuva: Uuni kuvattuna sähkölinjan alta. Koillisesta. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Nykyisin uuni sijaitsee jonkin matkaa meren rannasta, mutta aivan sen itä-kaakkoispuolella on maatunut merenlahti ja salmi, josta on ollut vesiyhteys saaren sisäosissa sijaitsevaan Södergloet-järveen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Söderverkarna 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Skaget 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6658138, I:255068 Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016 Skagetin länsirannalta. Kyseessä on kalliopohjalla sijaitseva kiviröykkiö, joka vaikuttaa ryssänuunilta. Sen koko 1,5 x 2 metriä ja korkeus noin 0,4 metriä. Epävarma suuaukko on rantaan päin, eli länteen. Rantaan on matkaa noin 20 metriä.

Kuva: Ryssänuuni kuvan keskellä. Idästä. 10.9.2016. Jouni Taivainen

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Skaget 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Träskars träsket 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655498, I:254885 Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Sen näyttivät kesämökilläiset Vanja ja Glenn Andersson, joiden tontilla ryssänuunit ovat. Kohde sijaitsee Träskars träsket -nimisen järven ja Träskvikin välisellä kannaksella Ängesön pohjoiskärjen tuntumassa.

Träskars träsket 1 Ryssänuuni 1	6655498	254885
Träskars träsket 1 Ryssänuuni 2	6655486	254925

Ryssänuuni 1 on kooltaan 1,5 x 1,5 metriä ja korkeudeltaan 0,5 metriä. Uuni on romahtanut eikä sen suuaukkoa pystynyt varmuudella havaitsemaan.

Kuva: Ryssänuuni nro 1. Kaakosta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Ryssänuuni nro 2 on lähempänä mökkiä, siitä noin 15 metriä etelään. Se on kooltaan 1,5 x 2 metriä, korkeudeltaan 0,4 metriä. Uuni on rauennut. Suuaukko on kaakkoon.

Kuva: Ryssänuuni nro 2. Kaakosta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Träskars träsket 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Spångnäs 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6654798, I: 250059, Z (m mpy): 2,5 - 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 6.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 6.10.2016. Kyseessä on Träskön lounaiskärjessä sijaitsevat viisi ryssänuunia.

Spångnäs 1 ryssänuuni 1	6654798	250059
Spångnäs 1 ryssänuuni 2	6654760	249947
Spångnäs 1 ryssänuuni 3	6654773	249963
Spångnäs 1 ryssänuuni 4	6654811	249996
Spångnäs 1 ryssänuuni 5	6654835	250028

Uuni 1 sijaitsee noin 20 metriä rannasta. Uunin mitat ovat 2 x 2,5 metriä, korkeus 0,6 metriä. Uuni on romahtanut, suuaukko on lounaaseen eli rantaan päin.

Kuva: Uuni 1. Kaakosta

Uuni 2 on tehty kallion seinää vasten. Uunin koko on 1,8 x1,8 metriä ja korkeus 0,6 metriä. Uunin suuaukko on lounaaseen eli rantaan päin. Uuni on noin 40 metriä rannasta.

Kuva: Uuni 2, taustalla meri. Kaakosta. 6.10.2016.

Uuni 3 on tehty ison maakiven länsikylkeen. Uunin koko on 1,2 x 2 metriä. Uuni on romahtanut, eikä suuaukon suuntaa varmuudella pysty määrittämään.

Kuva: Ryssänuuni 3 maakiven kyljessä. Luoteesta. 6.10.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 4 sijaitsee kallion laella. Uunin koko on 2 x 2 metriä, korkeus 0,6 metriä. Uuni on romahtanut, suuaukko on lounaaseen.

Kuva: Ryssänuuni 4 kallion laella. Lounaasta. 6.10.2016. Jouni Taivainen

Uuni 5 sijaitsee kallion laella, sen mitat ovat 2 x 2 metriä, korkeus 0,6 metriä. Uuni on romahtanut, eikä suuaukon suuntaa pysty varmuudella määrittämään.

Kuva: Ryssänuuni 5 kallion laella. Etelästä. 6.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Spångnäs 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Lillglo 1 ryssänuuni

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656252, I:249061, Z (m mpy): 3

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa. Kyseessä on kolme ryssänuunia, jotka sijaitsevat Lillglo -nimisen osittain maatuneen, itään kurottavan lahden pohjoispuolella olevan niemen länsirannalla.

Lillglo 1 Ryssänuuni 1 ja 2	6656252	249061
Lillglo 1 Ryssänuuni 3	6656219	249057

Uuni nro 1 sijaitsee rantakalliolla männikössä, noin 10 metriä rannasta. Uunin leveys on noin 1,5 metriä, pituus kaksi ja korkeus puoli metriä. Uunin suu on etelään. Uunin rakenne on rauennut. Kivet ovat sammalen ja jäkälän peittämät.

Kuva: Rantakallion ryssänuuni nro 1 kuvan keskellä. Idästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni nro 2 sijaitsee edellisestä noin seitsemän metriä itään hieman korkeammalla. Uunin mitat ovat 1,3 x 1,3 metriä, korkeus noin 0,3 metriä. Uunin suu on lounaaseen eli alarinnettä kohti. Uunin rakenne on rauennut, mutta edelleen hahmotettavissa.

Kuva: Ryssänuuni nro 2. Lännestä. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni nro 3 sijaitsee edellisistä noin 20 metriä etelään kalliopohjalla, noin 5 metriä rannasta. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus noin 0,4 metriä. Uunin suu on etelään. Uunin rakenne on rauennut ja se on varpujen sekä sammalen peittämä.

Kuva: Ryssänuuni nro 3. Koillisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Lillglo 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Lillglo 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655849, I: 249016, Z (m mpy): 5-10

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Kyseessä on 15 ryssänuunia, jotka sijaitsevat yhtenäisenä ryhmänä Lillglo -nimisen, osittain maatuneen lahden eteläpuolisen mäntyjä kasvavan kallioniemen länsirannalla alueella, olla on kesämökkejä. Kaikki havaitut uunit vaikuttavat säilyneen koskemattomina, mutta niiden rakenne on eriasteisesti rauennut aikojen saatossa.

Lillglo 2 Ryssänuuni 1	6655849	249016
Lillglo 2 Ryssänuuni 2	6655861	249024
Lillglo 2 Ryssänuuni 3	6655903	248971
Lillglo 2 Ryssänuuni 4	6655906	248963
Lillglo 2 Ryssänuuni 5	6655919	248955
Lillglo 2 Ryssänuuni 6	6655949	248950
Lillglo 2 Ryssänuuni 7	6655911	248984
Lillglo 2 Ryssänuuni 8	6655895	248970
Lillglo 2 Ryssänuuni 9	6655808	249026
Lillglo 2 Ryssänuuni 10	6655824	249029
Lillglo 2 Ryssänuuni 11	6655829	249035
Lillglo 2 Ryssänuuni 12	6655825	249035
Lillglo 2 Ryssänuuni 13 ja 14	6655807	249047
Lillglo 2 Ryssänuuni 15	6655776	249091

Uuni 1 sijaitsee kalliopohjalla, noin 25 metriä rannasta. Sen koko on 1,5 x 2 metriä ja korkeus noin 0,4 metriä. Uuni on rauennut, suuaukko on rantaan eli länteen päin. Kivet ovat sammaloituneita ja jäkälöityneitä.

Kuva: Ryssänuuni 1 kuvan keskellä. Koillisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 2 sijaitsee edellisestä noin kuusi metriä itään. Se on kooltaan 1,5 x 2 metriä, korkeudeltaan noin 0,4 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 2 kuvan keskellä. Koillisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 3 sijaitsee kallion reunassa. Se on kooltaan 2 x 2,5 metriä, korkeudeltaan 0,4 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 3 kuvan keskellä. Lounaasta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 4 sijaitsee kallion reunassa, noin 20 metriä rannasta. Se on kooltaan 1,5 x 2 metriä, korkeudeltaan noin 0,3 metriä. Uuni on täysin rauennut ja lähes kokonaan sammalen ja varpujen peitossa. Suuaukkoa ei pysty erottamaan.

Kuva: Ryssänuuni 4 kuvan keskellä. Lännestä. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 5 sijaitsee kallion reunassa ja on kooltaan 1,5 x 2 metriä, korkeudeltaan noin 0,3 metriä. Uuni on täysin rauennut. Kivet ovat jäkälöitynieta ja osin varpujen peitossa. Suuaukkoa ei pysty erottamaan.

Kuva: Ryssänuuni 5 kallion reunassa. Lounaasta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 6 sijaitsee kalliopohjalla, noin 20 metriä rannasta. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus noin 0,4 metriä. Suuaukko on pohjoiseen.

Kuva: Ryssänuuni 6 kalliolla. Lännestä. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 7 sijaitsee kalliopohjalla, noin 40 metriä rannasta. Uunin koko on 1,7 x 2 metriä. Suuaukko on etelään.

Kuva: Ryssänuuni 7 kalliolla. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 8 sijaitsee kallion päällä, pienen jyrkänteen reunalla, noin 25 metriä rannasta. Uuni on kooltaan 1,5 x 2 metriä, korkeudeltaan noin 0,4 metriä. Suuaukkoa ei varmuudella pysty havaitsemaan.

Kuva: Ryssänuuni 8. Idästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 9 on ladottu maakiven yhteyteen kalliolle, noin 10 metriä rannasta ja noin 40 metriä kesämökistä lounaaseen. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,4 metriä. Suuaukko on etelään.

Kuva: Ryssänuuni 9. Luoteesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen

Uuni 10 sijaitsee kalliopohjalla ja on kooltaan 1,7 x 2 metriä, korkeudeltaan 0,6 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 10. Luoteesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 11 sijaitsee edellisestä noin kuusi metriä koilliseen. Uunin koko on 1,5 x 1,5 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 11. Luoteesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 12 sijaitsee edellisestä noin viisi metriä etelään. Uunin koko on 1,5 x 1,5 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 12. Luoteesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 13 on lähes kokonaan sammalen, varpujen ja jäkälän peitossa. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,4 metriä. Suuaukko on rantaan eli länteen päin.

Kuva: Ryssänuuni 13. Lounaasta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 14 sijaitsee edellisestä noin kolme metriä lounaaseen. Uunin koko on 1 x 1,5 metriä, korkeus noin 0,4 metriä. Suuaukko on ehkä ollut luoteeseen.

Kuva: Ryssänuuni 14 kallion juuressa, taustalla maja. Luoteesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 15 sijaitsee kesämökistä noin 15 metriä itään. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,5 metriä. Uuni on lähes kauttaaltaan sammalen, varpujen ja jäkälän peitossa. Uunin suuaukkoa ei varmuudella pysty havaitsemaan.

Kuva: Ryssänuuni 15 männyn juurella. Mökki taustalla. Idästä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Lillglo 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Udden 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655780, I:249263, Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Kyseessä on ryssänuuni, joka sijaitsee Biskopsön länsirannalla, karttanimen Udden -kohdalla olevasta lahdenpohjukasta jonkin matkaa koilliseen luonnonsuojelualueen puolella mäen juuressa kuusivaltaisessa metsässä.

Uunin mitat ovat 1,5 x 2 metriä, korkeus 0,4 metriä. Uuni on rauennut, sen suuaukko on alarinteen puolella eli kaakkoon.

Kuva: Ryssänuuni rinteen alla. Etelästä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Udden 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Bötesön 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6652737, I:254616, Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.10.2016. Kyseessä on kaksi lähekkäin olevaa ryssänuunia Bötesön länsirannalla. Uuni nro 1 on erityisen hyvin säilynyt.

Bötesön 1 ryssänuuni 1	6652737	254616
Bötesön 1 ryssänuuni 2	6652731	254636

Uuni 1 sijaitsee noin 25 metriä rannasta. Uunin rakenne on täysin säilynyt. Uunin koko on 2 x 2 metriä, korkeus metrin. Uunin suuaukko on kaakkoon. Uuni on sisältä noin 0,7 metriä leveä ja metrin pitkä.

Kuva: Ryssänuuni nro 1. Kaakosta. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 2 on noin 30 metriä rannasta. Uunin mitat ovat 1,7 x 2 metriä, korkeus noin 0,5 metriä. Uuni on romahtanut, suuaukko on ollut koilliseen.

Kuva: Ryssänuuni nro 2. Koillisesta. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Botesön 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Bötesön 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6652752, I:254837 Z (m mpy): 2,5 - 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.10.2016. Kyseessä on kolmen ryssänuunin muodostama ryhmä Bötesön saaren länsirannan tuntumassa, itään kurottavan lahden pohjoisrannalla. Kaikki uunit ovat kesämökin piha-alueen tuntumassa.

Bötesön 2 ryssänuuni 1	6652752	254837
Bötesön 2 ryssänuuni 3	6652776	254849
Bötesön 2 ryssänuuni 3	6652768	254861

Uuni 1 on tehty pienen kalliokielekkeen päälle. Uunin koko on 1,5 x 2 metriä, korkeus noin 0,8 metriä. Uuni on romahtanut. Suuaukko on ollut etelään.

Kuva: Ryssänuuni nro 1 kallioseinällä, kuvattu mökkipolulta. Kaakosta. 7.10.2016.

Uuni 2 on aivan polun pohjoisreunassa. Se on romahtanut ja lähes kokonaan sammalen peitossa. Uunin mitat ovat 1,2 x 1,8 metriä, korkeus noin 0,3 metriä.

Kuva: Ryssänuuni nro 2 polun reunassa. Etelästä. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Uuni 3 sijaitsee venevajasta noin 25 metriä luoteeseen, kalliopohjalla. Se on rakennettu maakiviä hyväksi käyttäen. Uunin koko on 2,2 x 2 metriä, korkeus metrin. Uuni on romahtanut.

Kuva: Ryssänuuni nro 3. Taustalla venevaja. Luoteesta. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Bötösön 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Träskedet 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6657134, I:249297, Z (m mpy): 18

Rajaus: Tarkka, mitattu läntisemmästä kummelistä.

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Kummelit

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Kyseessä on kallion laella sijaitsevat kaksi kivistä ladottua kummelia, jotka ovat noin 10 metrin etäisyydellä toisistaan. Längisempi kummeli on täysin ehjä. Sen korkeus on noin kaksi metriä ja halkaisija juuresta noin 1,5 metriä sekä ylhäältä noin 0,8 metriä. Kummelin laelta nousee vielä maalaamaton puusalko (karsittua puuta) noin neljä metrin korkeuteen. Kummelin länsisivustaa on vahvistettu laastilla, mutta muuten kummeli on täysin luonnonkivipintainen ja jäkälöitynyt.

Itäisempi kummeli on rauennut, sillä sen juurella kasvaa mänty, jonka juurakko on hajoittanut kummelia. Nykyisellään kummelin korkeus on noin 1, 2 metriä ja halkaisija juurelta noin 1, 5 metriä. Kummelin laella on maalaamaton puusalko (karsittua puuta), joka nousee noin kolmen metrin korkeuteen ja nojaa vanhaan mäntyyn (jonka juurakko on hajoittanut kummelia).

Kuva: Kummelit mereltä päin nähtynä. Länneä. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Kuva: Kummelit merelle päin nähtynä. Idästä. 8.9.2016.

Kyseessä ovat vanhat käytöstä pois jääneet merenkulkua ohjaavat merkit historialliselta ajalta. Ne ovat verrattain hyvin säilyneet.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Träskedet 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Biskopsö Södergård

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6656922 I:252010, Z (m mpy): 7,5-10

Rajaus: Suuntaa antava, maanalaisia rakenteita saattaa olla rajauksen ulkopuolella.

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Kyläpaikat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.9.2016.

Kohdekuvaus: Vuoden 1834 historiallisen yhdistelmäkartan perusteella paikalla on ollut keskiajalta tunnetun Biskopsön kylän ,eteläisin, Södergårdin tila useine rakennuksineen. (Kimitoön (Hitis) Biskopsöns svinvall. Markanvändningen enlingt år 1834 kartan, som har flyttat över till baskartan. 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkko Vallivaara 2011).

Södergårdin tila lienee muuttanut isojaon myötä huomattavasti etelämmäs nykyiselle paikalleen(http://www.kemionsaari.fi/media/tekniska/pdf/planer/aktuella/generalplaner/revidering_dr_ostra_sk/forslag/liite_3_rakennusinventointi_kohteet.pdf), jolloin vanha tontti on jäänyt autioksi.

Inventoinnissa 8.9.2016 vanhalta tontilta paikannettiin kaksi kivistä rakennuksen perustusta ja kivikellari. Inventointihavaintojen perusteella vaikuttaa siltä, että tonttimaa on säilynyt koskemattomana muuton jälkeen, joten kyseessä on Södergårdin tilan osalta autioitunut historiallinen kylätontti.

Biskopsö, Södergård kellari jäännös	6656922	252010
Biskopsö, Södergård kiviperustus 1	6656958	252000
Biskopsö, Södergård kiviperustus 2	6656952	252025

Kellarin jäännös on tontilla havaituista rakenteista näkyvin. Se sijaitsee pusikossa tiestä noin viisi metriä pohjoiseen. Katostaan romahtaneen kivikellarin oviaukko on etelään eli tielle ja rantaan päin. Kellarin ulkomitat ovat noin 4 x 5 metriä ja sisätilat arviolta noin 2 x 3 metriä. Kellari on tehty lohkokivistä ja on ollut vankkarakenteinen.

Kuva: Kellarin suuaukko. Kaakosta. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Kuva: Kellari taustalla näkyvien puiden alla. Kuvan keskellä tummatulitukka. Pohjoisesta. Jouni Taivainen.

Kiviperustus 1 sijaitsee tontin yläosassa kalliolla, puiden ja pensaiden alla. Kyseessä on matala, maataytteen kiviperustus, jonka mitat ovat 3 x 6 metriä. Perustuksen suunta on kaakko-luode.

Perustuksen ylä- eli luoteispäässä on koko perustuksen levyinen tulisija (2 x 3 metriä), joka on noin 0,4 metrin korkuinen. Sen pohja on ladottu isoista laakakivistä. Tulisijassa näkyy myös pieniä tiilenmuruja. Perustuksesta ei kannattanut ottaa

valokuvaa, koska se oli niin kasvillisuuden peittämä. Kyseessä saattaa olla esim. pajan jäännös.

Kiviperustus 2 sijaitsee tonttiin nähden keskeisellä paikalla, josta on hyvä näkymä myös merelle. Kyseessä on noin 5 x 13 metrisen tulisijallisen rakennuksen jäännös, joka sijaitsee tiestä noin 15 metriä ylärinteeseen eli pohjoiseen. Perustuksen suunta on suunnilleen lounas-koillinen. Tulisijan perustus on koillispäässä. Se erottuu perustuksesta kaikkein parhaiten, sillä paikalla on melko pitkä heinikko. Luonnonkivistä tehdyn tulisijan jäännös on kooltaan 2 x 2,4 metriä, korkeudeltaan metrin ja muodoltaan neliskanttinen. Se on suureksi osaksi sammalen peittämä. Sammalen alla on havaittavissa tiilenmuruja.

Kiviperustus 2 jakaantuu kahteen osaan. Koillispäässä tulisijan yhteydessä on noin 5 x 5 metrin yhtenäinen peruskiveys, jonka korkeus vaihtelee rinteeseen mukaan 0,5-0,8 metrin välillä ja leveys puolen-metrin välillä. Lounaispäässä peruskiveys (noin 5 x 8 metriä) on harvempaa ja sitä on oikeastaan vain nurkkien ja päädyn alueella sekä perustuksen sisäosassa. Maa viettää tällä kohtaa alemmas, joten rakennus lienee ollut lattiastaan irti maasta (yksittäisten kivien varassa). Kyseessä lienee päärakennuksen jäännös.

Kuva: Kiviperustuksen 2 tulisija erottuu kuvan keskellä kumpareena. Luoteesta.
9.9.2016. Jouni Taivainen

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Vuoden 1834 Biskopsön sikopiiristä. Södergårdin tontti on ison A -kirjaimen kohdalla. (Biskopsö_Sikopiirimaan_kartta_ja_jako-asiakirjat_1)

Karttaote: Biskopsö Södergård. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Nässkata 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656901, I:251901 Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Suuntaa antava, kulttuurikerroksia saattaa olla röykkiötä laajemmalla alueella.

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Asuinpaikat?

Alatyyppi: Talon paikat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 9.9.2016. Siihen kuuluu kaksi lähekkäin olevaa röykkiötä.

Nässkata 1 tulisijan jäännös	6656901	251901
Nässkata 1 kumpare	6656907	251901

Tulisijan jäännös sijaitsee pellon luoteiskulmassa kalliolla, noin kymmenen metriä pellon reunasta. Se erottuu melko hyvin kauemmaksikin, vaikka on kokonaan heinien ja sammalen peittämä. Suorakaiteen muotoinen tulisija on tehty kivistä ja sen mitat ovat 2 x 2,25 metriä, korkeus noin 0,6 metriä. Tulisijan päällä olevan sammalen alla on tiilenmuruja. Kyseessä lienee riihen tms. tulisijallisen rakennuksen paikka, mutta rakennuksen perustuksia ei paikalla ole havaittavissa.

Kuva: Tulisijan jäännös kuvan keskellä kalliolla ruohojen seassa. Taustalla pelto. Idästä. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Toinen rakenne on maakumpare, jonka pinnan alla tuntuu myös kiviä. Se sijaitsee noin 15 metriä tiestä etelään ja noin 10-15 metriä kohteesta tulisijan jäännöksestä pohjoiseen. Kumpare on muodoltaan pyöristynyt neliö ja kooltaan 5 x 5 metriä, korkeudeltaan noin puoli metriä.

Tein kumpareen keskelle pienen koepiston lastalla. Pintanurmen alla oli tummaa maata noin 15 sentin syvyyteen ja siitä alaspäin maa muuttui ruskeaksi, hiekansekaiseksi mullaksi. Noin 30 sentin syvyydessä tuli esiin tiilenmuruja, palaneen saven kappale ja kirkas kalansuomu. Lopetin kaivamisen tähän. Löytöjä ei otettu talteen.

Kuva: Kumpare kuvan keskellä. Luoteesta. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Kumpare ja tulisijan jäännös saattaisivat löytöjen perusteella olla historiallisen ajan rakennusten jäännöksiä. Ne sijaitsevat paikalla, jolla ei vuoden 1968 kartan perusteella ole mitään erityistä. Sen sijaan vuoden 1834 historiallisen yhdistelmäkartan perusteella paikalla on ollut Biskopsön keskiajalta polveutuvan kylän Södergårdin tilan pelto ja niiden reunassa rakennus. (Kimitoön (Hitis) Biskopsöns svinvall. Markanvändningen enlingt år 1834 kartan, som har flyttat över till baskartan. 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkko Vallivaara 2011). Kumpare ja tai ja tulisijan jäännös saattavat liittyä ko. rakennukseen tai sitten olla esimerkiksi sitä vanhempiakin.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Vuoden 1834 Biskopsön sikopiiristä
(Biskopsö_Sikopiirimaan_kartta_ja_jako-asiakirjat_1)

Karttaote: Nässkäta 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Kråksundet

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655999, I:251547 Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: 1800 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 6.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa. Kyseessä on vanha peltoalue, joka näkyy vuoden 1845 pitäjänkartassa (Kansallisarkiston digitaalinen arkisto/ Hiittinen_1-2.jpg), mutta ei vuoden 1968 peruskartassa, jolloin paikalla on jo metsää. Inventointihavaintojen mukaan viljelyröykkiöiden välisellä alueella, eli vanhalla peltoalueella kasvaa arviolta sata vuotiaita mäntyjä, joten vaikuttaa todennäköiseltä, että peltoviljely on paikalla loppunut yli sata vuotta sitten. Näin ollen kyseessä on historiallisen ajan kiinteä muinaisjäännös. Pelloalue, jonka käytöstä on luovuttu yli sata vuotta sitten.

Kråksundet 1 viljelyröykkiö 1	6656003	251542
Kråksundet 1 viljelyröykkiö 2	6655999	251547
Kråksundet 1 viljelyröykkiö 3	6655994	251559
Kråksundet 1 viljelyröykkiö 4	6655991	251563

Viljelyröykkiö 1 on pohjoisin. Sen halkaisija on 1,5 metriä, korkeus noin 0,4 metriä. Viljelyröykkiö 2 on toiseksi pohjoisin. Sen koko on 1 x 4 metriä, korkeus vain 0,2 metriä. Röykkiön päältä on ajettu metsäkoneella tai traktorilla. Viljelyröykkiö 3 on toiseksi eteläisin, sen halkaisija on metrin ja korkeus 0,2 metriä. Viljelyröykkiö 4 on eteläisin, sen halkaisija on 1,5 metriä ja korkeus 0,3 metriä.

Röykkiöt rajaavat vanhan pellon yläosan koillisreunaa kaakko-luode suuntaisena riviä. Röykkiöistä noin 15 metriä länteen on maatunut oja, joka lienee mennyt joko pellon toisessa reunassa tai sitten pellon keskellä, jolloin pelto olisi jatkunut tästä vielä länteen. Maaston muoto puoltaa jälkimmäistä ajatusta.

Kuva: Eteläisin, eli viljelyröykkiö nro 4. Taustalla vanhoja mäntyjä ja etualalla männyn kanto. Koillisesta. 6.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Kräksundet. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Södergård 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656509, I:251470, Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Suuntaa antava, röykkiöön saattaa liittyä maanalaisia rakenteita.

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös?

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Ajoittamaton

Säilyneisyys: Kokonaan säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä on soikea maansekainen kiviröykkiö, joka havaittiin inventoinnissa 7.9.2016. Se sijaitsee kalliopohjalla, noin 10 metriä etelä-kaakkoon Södergårdin päärakennuksen eteläpäädyssä. Röykkiö on itä-länsisuuntainen, mitoiltaan 2,5 x 3,5 metriä, korkeudeltaan 0,6 metriä. Röykkiön länsipää on pusikon alla.

Kuva: Kiviröykkiö etualalla. Taustalla Södergårdin päärakennus. Kaakosta. Jouni Taivainen. 7.9.2016.

Vuoden 1834 kartan perusteella alueella on ollut peltoa, mutta ei rakennuksia (Kimitoön (Hitis) Biskopsöns svinvall. Markanvändningen enligt år 1834 kartan, som har flyttat över till baskartan. 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkko Vallivaara 2011). Sijaintikorkeutensa perusteella röykkiö voisi olla rautakautinenkin, mutta ilman tarkempia tutkimuksia sen ikää on vaikea määrittellä. Kyseessä voi olla viljely- tai muu raivausröykkiö, ehkä hautakin. Rakennuksen- tai tulisijan jäännös tuskin on kyseessä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Södergård 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Södergård 3

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: I:, Z (m mpy):

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös?

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Ajoittamaton

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde havaittiin inventoinnissa 7.9.2016. Se sijaitsee kahden vanha pellon välisellä, pääasiassa mäntyä kasvavalla kallioalueella. Kyseessä on itä-länsisuuntainen röykkiö, jonka leveys on länsipäässä noin 3,5 metriä ja itäpäässä noin kaksi metriä. Röykkiön pituus on 7,5 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Röykkiön kivet ovat sammalen ja jäkälän peitossa. Röykkiön länsipää vaikuttaa osittain hajotetulta, ehkä kaivellulta.

Kuva: Röykkiö. Lännestä. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Röykkiö voi sijaintikorkeutensa puolesta olla rautakautinenkin, mutta todennäköisemmin se on historialliselta ajalta. Röykkiön funktio jää arvailujen varaan, mutta ainakaan se ei ole viljelyröykkiö, sillä se on kallioalueella ja kalliopohjalla. Suhteellisen alhaisen sijaintikorkeutensa vuoksi se ei liene hautakaan.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Södergård 3. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Henriksberg 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656624, I:249205, Z (m mpy): 10

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muinaisjäännös?

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Ajoittamaton

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa Henriksbergin isännän, Kari Puustisen, näyttämänä. Kyseessä on kivinavetan raunioista noin 20 metriä etelään, ylärinteessä sijaitseva pieni kiviröykkiö, joka on kooltaan noin 1 x 2 metriä. Se on lähes kokonaan sammalen peittämä.

Röykkiön funktio jäi inventoinnissa avoimeksi, mutta ainakaan se ei liene viljelyröykkiö, sillä se sijaitsee kalliorinteellä sen verran kaukana pellon reunasta, että sinne ei olisi kiviä sieltä tuotu. Mittojensa ja muotonsa puolesta kyseessä voisi olla ryssänuunikin, mutta sen rakenne ei varmuudella tue tätä tulkintaa ja lisäksi se sijaitsee melko kaukana rannasta, vaikkakin 2,5 metrin korkeuskäyrä tulee sitä melko lähelle pohjoisen puolella, nykyisellä peltoalueella. Sijaintikorkeutensa puolesta kiviröykkiö voi olla esihistorialliseltakin ajalta. Melko lähellä saman kallion laella on entuudestaan tunnettu Henriksbergin suurehko kivilatomus, joka on tulkittu esihistorialliseksi muinaisjäännökseksi.

Kuva: Kiviröykkiö kuvan keskellä. Pohjoisesta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Henriksberg 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Storsundet 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655617, I:,254814, Z (m mpy): 10

Rajaus: Suuntaa antava, rakenne voi jatkua maan alla

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäänös?

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Historiallinen?

Säilyneisyys: Osittain tuhoutunut

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on Ängesön pohjoiskärjessä sijaitsevan kallion lakialueen tuntumassa oleva hieman epämääräinen latomus, hieman kiviperustukselta vaikuttava rakenne. Se on kaakko-luode -suuntainen ja kooltaan noin 6 x 12 metriä, korkeudeltaan noin 0,4 metriä.

Latomus on tehty pyöreähköistä luonnonkivistä ja myös sen sisäosa on täytetty kivillä. Joukossa on isompiakin kiviä, mutta kaikki vaikuttavat käsivoimin liikuteltavilta. Latomuksen kaakkoispäässä kasvaa iso mänty ja päällä taikinanmarjapensas. Latomuksen sisällä ei ole merkkejä tulisijasta. Kaakkoispäässä on joukko isoja kiviä, jotka ehkä on tuotu paikalle myöhemmin kuin muu rakennelma. Latomuksesta noin 10 metriä luoteeseen on läheisen kesämökin sininen vaja.

Missään vanhassa tai uudemmassa kartassa ei paikalla ole mitään rakennusta. En pysty varmuudella tulkitsemaan kohdetta muinaisjäänökeksi, mutta mielestäni sitä olisi varmuuden vuoksi varottava. Jossain määrin se muistuttaa esim. Biskopsön ja Skagetin latomuksia, jotka tosin sijaitsevat korkeammalla avokalliolla.

Kuva: Latomus kuvan keskellä. Kaakosta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Storsundet 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långpärän 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655402 I:251066 Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Kiinteä muinaisjäännös?

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Ryssänuunit?

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 6.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 6.10.2016. Kyseessä on suorakulmainen kiviröykkiö, jonka mitat ovat 2 x 2 metriä ja korkeus 0,6 metriä. Se on lähes kokonaan sammalen peitossa ja sen päällä kasvaa iso mänty. Röykkiö sijaitsee kalliolla, noin 30 metriä rannasta Träskön saarella Långpärän lahden länsirannalla. KOhteen eteläpuolella on pieni suo. Kohteesta ei ole valokuvaa.

Vanhoissa kartoissa ei alueella näy mitään erityistä, ainoastaan metsää. Mittojensa ja merellisen sijaintinsa puolesta röykkiö voisi olla romahtanut ryssänuunikin tai jonkin muun tulisijan jäännös. Viljelyröykkiö se ei ole.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Långpärän 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Biskopsö

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6657052, I:252051 Z (m mpy): 5 - 7,5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Kyläpaikat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.10.2016

Kohdekuvaus: Biskopsössä on kirjallisten lähteiden mukaan ollut asutusta jo 1500-luvulla. (Gardberg 1944, 44-51). Kylää voi tämän perusteella pitää keskiajalla syntyneenä. Kylä on edelleen asuttu ja se on alueen vanhimmassa kartta-aineistossa 1800-luvulta samalla alueella kuin nykyäänkin (Kimitoön (Hitis) Biskopsöns svinvall. Markanvändningen enlingt år 1834 kartan, som har flyttat över till baskartan. 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum. Erkki Vallivaara 2011). Ainoastaan Södergådin tila on luultavasti isojaon seurauksena siirtynyt kauemmas vanhasta kylätontista (http://www.kemionsaari.fi/media/tekniska/pdf/planer/aktuella/generalplaner/revidering_dr_ostra_sk/forslag/liite_3_rakennusinventointi_kohteet.pdf) ja sen autioitunut tontti on erikseen luokiteltu kiinteäksi muinaisjäännökseksi (tämän inventointiraportin kohde Biskopsö Södergård).

Inventointihavaintojen perusteella kylän alue on säilynyt hyvin. Oletettavasti maanalaiset kulttuurikerrokset ovat osittain tuhoutuneet myöhempien viemäri- ja sähkö yms. rakentamisten seurauksena. Rajaus on tehty kenttähavaintojen ja historiallisen kartta-aineiston perusteella.

Kuva: Näkymä kylätontilta Uppgårdin alueelta. Luoteesta. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Biskopsö. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Vänoxa

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656312, I: 255002, Z (m mpy): 10

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Kyläpaikat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 10-11.9.2016

Kohdekuvaus: Vänoxan saarella on kirjallisten lähteiden mukaan ollut asutusta jo 1500 -luvulla. (Gardberg 1944, 44-51). Kylää voi tämän perusteella pitää keskiajalla syntyneenä ja se on edelleen asuttu. Alueen vanhimmassa kartta-aineistossa 1700 -luvulta kylä on samalla alueella kuin nykyäänkin (Kimitoön (Hitis) Vänoxa. Markanvändningen enligt år 1789 kartan, som har flyttat över till baskartan 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum Erkko Vallivaara 2011). Poikkeuksena Östergårdin tila, joka on muuttanut luultavasti isojaon seurauksena pois ja sijaitsee nykyään Ängesön saarella. http://www.kemionsaari.fi/media/tekniska/pdf/planer/aktuella/generalplaner/revidering_dr_ostra_sk/forslag/liite_3_rakennusinventointi_kohteet.pdf

Inventointihavaintojen perusteella kylän alue on säilynyt hyvin. Oletettavasti maanalaiset kulttuurikerrokset ovat osittain tuhoutuneet myöhempien viemäri- ja sähkö yms. rakentamisten seurauksena. Rajaus on tehty kenttähavaintojen ja historiallisen kartta-aineiston perusteella.

Kuva: Västergårdin päärakennus yhteysaluslaiturilta kuvattuna. Etelästä. 11.9.2016. Jouni Taivainen.

Kuva: Mellangårdin päärakennus. Etelästä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Vänoxa. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Orglosön 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6654552, I:252755 Z (m mpy): 2,5 - 10

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Torpat?

Ajoitus: 1800-1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 5.10.2016.

Kohdekuvaus: Kohde näkyy vuoden 1845 pitäjänkartassa (Kansallisarkiston digitaalinen arkisto/Hiittinen_1-2jpg), johon Orglosön saaren pohjoisosaan on merkitty talonpaikka ja sen ympärille peltoja. Vuoden 1968 peruskartassa kohde ei enää näy.

Inventoinnissa 5.10.2016 alueella havaittiin viisi kiviaitaa, yksi kivipengerrys, kolme kiviröykkiötä sekä tulisijallisen rakennuksen perustus, jonka sijainti vastaa vuoden 1845 pitäjänkartan merkintää.

Orglosön 1 kiviaita 1 alkup.	6654569	252712
Orglosön 1 kiviaita 1 loppup.	6654603	252709
Orglosön 1 kiviaita 2 alkup.	6654566	252727
Orglosön 1 kiviaita 2 loppup.	6654547	252739
Orglosön 1 kiviaita 3 alkup.	6654587	252738
Orglosön 1 kiviaita 3 loppup.	6654578	252749
Orglosön 1 kiviaita 4 alkup.	6654585	252755
Orglosön 1 kiviaita 4 loppup.	6654590	252754
Orglosön 1 kiviperustus	6654552	252755
Orglosön 1 kiviaita 5 alkup.	6654548	252781
Orglosön 1 kiviaita 5 loppup.	6654544	252781
Orglosön 1 kiviröykkiö 1	6654580	252811
Orglosön 1 kivipengerrys alkup.	6654564	252831
Orglosön 1 kivipengerrys loppup.	6654565	252838
Orglosön 1 kiviröykkiö 2	6654557	252860
Orglosön 1 kiviröykkiö 3	6654577	252834

Kiviaita 1 sijaitsee alueen länsireunassa, kallion länsireunan alaosassa. Se on suunnaltaan suunnilleen etelä-pohjoinen. Aidan pituus on noin 30 metriä ja se alkaa noin viisi metriä meren rannasta kulkien saaren sisäosaa kohti. Aidan leveys on 0,3-0,4 metriä ja korkeus 0,5-1 metriä. Se on tehty luonnonkivistä ja lohkareista, yhdessä kivessä on porausjälki ja yhden kiven alapuolella on ruosteinen metallitappi.

Kuva: Kiviaita 1 kallion juurella. Lounaasta. 5.10.2016. Jouni Taivainen

Kiviaita 2 sijaitsee edellisestä hieman kaakkoon mäen lounaisrinteellä. Se on kaakko-luode -suuntainen ja pituudeltaan noin 30 metriä. Aidan korkeus on noin 0,7 metriä ja leveys 0,8 - 1 metriä.

Kuva: Kiviaita 2. Idästä. 5.10.2016. Jouni Taivainen

Kiviaita 3 on edellisestä koilliseen ja kiertää rannassa olevan avokallion itäreunaa. Se vaikuttaa osittain luonnonkivikkoon tehdyltä. Aidan pituus on noin 20 metriä, leveys noin kaksi metriä ja korkeus 0,5 - 1 metriä. Aita on hieman kaareva ja suunnaltaan kaakko-luode.

Kuva: Kiviaita 3 meren puolelta. Luoteesta. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kiviaita 4 on edellisestä noin 10 metriä itään. Myös siinä näyttää käytetyn luonnonkivikkoa hyväksi. Aidan pituus on noin 20 metriä ja se on suunnaltaan suunnilleen etelä-pohjoinen. Aidan leveys on 1-2 metriä ja korkeus 0,4-0,6 metriä.

Kuva: Kiviaita 4. Etelästä. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kiviperustus sijaitsee suunnilleen alueen keskellä mäkien suojassa. Kyseessä on yksinkertainen luonnonkiviperustus, jonka koko on 5 x 5 metriä. Perustuksen suunta on suunnilleen etelä-pohjoinen ja tulisijan jäännös on sen luoteisnurkassa. Oviaukon sijaintia ei pysty varmuudella sanomaan. Tulisijan koko on 1,6 x 1,6 metriä, korkeus 0,9 metriä, suuaukko on itään. Perustuksen päällä olleesta rakennuksesta ei ole mitään jäljellä. Perustuksen itäreunasta oli hiljattain poistettu hieman sammalta ja sen juuressa oli tuore kaivelujälki. Vaikuttaa siltä, että joku on ollut paikalla metallinpaljastimen kanssa etsimässä "aarteita".

Kuva: Tulisijan jäännös vasemmalla. Kiviperustusta erottuu oikealla. Kaakosta. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kivaita 5 on oikeastaan aitamainen viljelyröykkiö, joka sijaitsee vanhan peltoalueen länsireunassa. Sen pituus on noin kahdeksan, leveys noin kaksi metriä ja korkeus noin 0,8 metriä.

Kuva: Kivaita 5. Etelästä. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kiviröykkiö 1 on suurikokoinen pellolta kasattujen kivien raivausröykkiö. Se on muodoltaan epäsäännöllisen neliskulmainen, kooltaan 7 x 9 metriä ja korkeudeltaan 1,2 metriä. Röykkiö on keskus on hieman reunoja alempana. Se sijaitsee vanhan peltoalueen pohjoisreunassa.

Kuva: Kiviröykkiö nro 1. Etelästä. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kivipengerrys on tehty kallion eteläreunaan, ehkä tien tai polun pohjaksi. Se on itä-länsi -suuntainen ja pituudeltaan noin 20 metriä. Pengerryksen korkeus vaihtelee 0,3 - 1,5 metrin ja leveys 0,5 -1 metrin välillä.

Kuva: Pengerrystä. Lounaasta. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Röykkiö nro 2 on pienen kalliokohouman pohjoiskyljessä ja kooltaan 2 x 5 metriä, korkeudeltaan noin 1,3 metriä.

Röykkiö nro 3 on kooltaan 2 x 3 metriä ja korkeudeltaan 0,5 metriä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Orglosön 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Orglosön 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6654499, I:253029, Z (m mpy): 2,5 - 5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Työ- ja valmistuspaikat

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: 1800-1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 5.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 5.10.2016. Vuoden 1845 pitäjänkarttaan (Kansallisarkiston digitaalinen arkisto/Hiittinen_1-2jpg) paikalle on merkitty pelto, mutta vuoden 1968 peruskartassa se ei enää näy eikä nykyiselläkään peruskartalla. Inventoinnissa havaittiin kaksi kiviaitaa sekä kolme röykkiötä, jotka rajaavat vanhaa peltoaluetta. Se erottuu maastossa alavampana ja tasaisempuna alueena.

Orglosön 2 kiviaita alkup.	6654499	253029
Orglosön 2 kiviaita loppup.	6654503	253060
Orglosön 2 röykkiö 1	6654499	253075
Orglosön 2 röykkiö 2	6654493	253110
Orglosön 2 kiviaita 2 alkupiste	6654450	253024
Orglosön 2 kiviaita 2 loppupiste	6654429	253052
Orglosön 2 röykkiö 3	6654452	253123

Kiviaita 1 sijaitsee mäentörmän yläreunalla, vanhan peltoalueen pohjoisreunassa. Se on itä-länsi -suuntainen. Aidan pituus on noin 30 metriä, korkeus noin 0,5-1 metriä ja leveys saman verran.

Kuva: Kiviaita 1. Lännestä. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Kiviröykkiö 1 on kiviaita nro 1:n itäpään tuntumassa. Se on kooltaan 2,5 x 4 metriä, korkeudeltaan 0,7 metriä ja muodoltaan neliömäinen. Sijaitsee vanhan peltoalueen pohjoisreunan tuntumassa.

Kiviröykkiö 2 on kooltaan 2 x 5 metriä, korkeudeltaan 0,5 metriä. Sijaitsee vanhan peltoalueen itäreunan tuntumassa.

Kiviaita 2 on vanhan peltoalueen länsipuolisella kalliolla. Se on pituudeltaan noin 30 metriä ja suunnilleen kaakko-luode -suuntainen. Aidan korkeus vaihtelee 0,5 - 1 metrin välillä, kuten leveyskin. Aidan kulku on polveileva ja se on tehty kokonaan kallion päälle.

Kuva: Kiviaita 2. Kaakosta. 5.10.2016. Jouni Taivainen.

Röykkiö 3 sijaitsee vanhan peltoalueen itäreunan tuntumassa avokalliolla. Sen koko on 1,5 x 4 metriä, korkeus noin 0,4 metriä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Orglosön 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Uppgård

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6657343, I:251932, Z (m mpy): 17,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Aidat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016.

Kohdekuvaus: Kyseessä on kiviaita, joka kulkee Biskopsön keskiajalta peräisin olevan kyläalueen luoteispäässä vanhan niityn tai pellon luoteispäässä metsänreunaa vastaan (Esa Laukkasen inventointi nro 332).

Aita on osittain rauennut, mutta pääpiirteissään hyvässä kunnossa. Aidan leveys on noin 1,5 metriä alaosasta ja metrin yläosasta. Aidan korkeus on noin metrin. Aita on suunnilleen kaakko-luode -suuntainen ja arviolta viitisenkymmentä metriä pitkä.

Kuva: Kiviaitaa keskivaiheilta. Luoteesta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinnumero 219. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Uppgård. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Uppgård 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6657323, I:251914, Z (m mpy): 17,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Aidat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä on Biskopsön kylän vanhan peltoalueen luoteis- ja länsireunaa kulkeva kiviaita, joka kulkee eteläpäästään vanhaa (ja nykyistäkin) kylään vievää tienreunaa. Aidan korkeus on noin metrin ja leveys hieman toista metriä alhaalta ja metrin verran päältä. Etelää kohti aita pienenee, jossa se tien varressa on enää puoli metriä korkea.

Kuva: Kiviaidan alkupää metsittyneen pellon alueella. Koillisesta. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Uppgård 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Nygård

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655440, I: 254497, Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Aidat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016.

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on kiviaita, jonka leveys on noin kaksi ja pituus 15 metriä, korkeus on 0,4 metriä. Aita on lähes kokonaan sammalen peittämä. Ympäristön metsä on kuusivaltaista sekametsää loivassa lounaisrinteessä ja aidan lounaispuolella rehevämpää sekä kosteampaa lehtimetsää. Vuoden 1966 peruskartassa alue on merkitty metsäksi. Paikalla lienee joskus ollut pelto tai niitty, jonka reunaan kivet on aitamaisesti raivattu.

Kuva: Kiviaita. Koillisesta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Nygård. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Biskopsö 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656776, I: 251183, Z (m mpy): 25

Rajaus: Suuntaa antava (mitattu louhoskuopan reunasta).

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Työ- ja valmistuspaikat

Alatyyppi: Kaivokset

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde oli merkitty yhteysaluslaiturin odotuskopissa sijaitsevaan luontopolkulehtiseen vanhana kalkkikaivoksena. Kohde tarkastettiin inventoinnissa 7.9.2016.

Kyseessä on laajan kallioalueen lounaisrinteellä sijaitseva vedellä täyttynyt kaivoskuoppa, jonka koko on noin 5 x 7 metriä. Kuoppa sijaitsee noin 15 metriä sähkölinjasta länteen. Kohde erottuu hyvin melko avoimessa kalliomaastossa. Kuopan itäisivulla on jäkälän peittämä kivikko, joka on kuopasta nostettua sivukiveä. Länsireunalla on kvartsiröykkiö, jonka halkaisija on noin kaksi metriä ja korkeus noin puoli metriä. Se on aivan tuore. Ilmeisesti kiviharrastajat etsivät vanhasta louhoksesta ja sen sivukivestä jotain puolijalakiviä tms. minkä seurauksena ko. röykkiö on muodostunut. Pienempiä kvartsikasoja on ympäristössä useampiakin.

Kyseessä lienee pienen kalkkikaivoksen/louhoksen jäännös.

Kuva: Louhoskiveä ja vedellä täyttynyt kaivoskuoppa. Kaakosta. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Biskopsö 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Björkkulla 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P 6658251 , I:250815, Z (m mpy): 15

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 9.9.2016. Kyseessä on sammalen peittämä kiviröykkiö, jonka halkaisija on kaksi metriä ja korkeus noin puoli metriä. Röykkiö sijaitsee moreenipohjaisessa metsässä, jossa kallio on melko lähellä maanpintaa. Puustona on kuusta ja koivua. Muutaman kymmenen metrin päässä idän suunnalla on vanha pihapiiri rakennuksineen. Röykkiön funktio jää avoimeksi. Hauta se ei liene pienen kokonsa vuoksi. Kyseessä voisi olla viljely- tai kaskiröykkiö. Vanhoissa kartoissa alueelle ei kuitenkaan ole merkitty peltoa tai kaskea.

Kuva: Kiviröykkiö. Lounaasta. 9.9.2016. Jouni Taivainen

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Björkkulla 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Skaget 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6657959, I:255301, Z (m mpy): 5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa. Kyseessä on vanha kuusia kasvava ja rantaa kohti viettävä peltoalue, joka on metsittynyt. Paikalle on vuoden 1968 kartassa merkitty pieni pelto, mutta jo vuoden 1789 kartassa (Kimitoön (Hitis) Vänoxa. Markanvändningen enligt år 1789 kartan, som har flyttat över till baskartan 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum Erkki Vallivaara 2011) paikalle on merkitty niittyä, joten alueen maataloudellisella käytöllä on vuosisataiset perinteet, jotka ovat siis viime vuosikymmeninä päättyneet.

Skaget 2 viljelyröykkiö 1	6657959	255301
Skaget 2 viljelyröykkiö 2	6657963	255284

Viljelyröykkiö 1 sijaitsee vanhan peltoalueen reunassa, metsän puolella. Vanha peltoalue erottuu tasaisempaan maapohjana ja sitä kiertää maatunut oja. Röykkiön halkaisija on noin 2,5 metriä ja korkeus noin 0,5 metriä. Röykkiön päällä kasvaa iso haapa. Röykkiöstä noin kaksi metriä pohjoiseen on itä-länsi -suuntainen kiviaidan pätkä. Aidan leveys on noin 1,5 metriä, korkeus noin 0,5 metriä ja pituus noin viisi metriä.

Kuva: Viljelyröykkiö 1. Kaakosta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Viljelyröykkiö 2 on kooltaan noin 1,5 x 3 metriä, korkeudeltaan noin 0,4 metriä. Sen läpi on kasvanut iso kuusi, mikä on hajoittanut röykkiötä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Skaget 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Gloet 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655984 I:255269 Z (m mpy): 2,5-5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde on mainittu Esa Laukkasen inventoinnissa vuodelta 2012 (kohde 330). Se tarkastettiin inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on jo vuoden 1789 kartassa esiintyvä peltoalue nyttemmin maatuneen Gloet -lahden etelä-kaakkoisrannalla (Kimitoön (Hitis) Vänoxa. Markanvändningen enligt år 1789 kartan, som har flyttat över till baskartan 1:10 000. Åbo museicentral/Egentliga Finlands landskapsmuseum Erkko Vallivaara 2011). Vuoden 1968 peruskartassakin alue on peltona. Alueella on useita viljelyröykkiöitä, joista otettiin koordinaatit pohjois- ja eteläpäästä aluerajauksen saamiseksi.

Gloet 1 Röykkiö 1 ja 2	6655984	255269
Gloet 1 Röykkiö 3 ja 4	6655935	255251

Röykkiöt 1 ja 2 ovat vierekkäin vanhan, mutta edelleen avoimena pysyneen peltoalueen yläreunassa lähes sähkölinjan alla ja lähellä avokalliota. Isompi on kooltaan 7 x 10 metriä ja korkeudeltaan noin 1,3 metriä. Se on muodoltaan ovaali ja kupera. Suunnaltaan suunnilleen etelä-pohjoinen. Pienempi röykkiö on edellisestä noin kolme metriä pohjoiseen ja on kooltaan noin 5 x 7 metriä, korkeudeltaan noin 1,3 metriä. Muodoltaan ovaali ja kupera. Röykkiöiden lähiympäristössä on pienempiä viljelyröykkiöitä, jotka selvästi noudattavat vanhan peltoalueen reunoja.

Röykkiöt 3 ja 4 ovat peltoalueen eteläosan länsireunan tuntumassa. Röykkiö 3 on kooltaan 2 x 3 metriä, korkeudeltaan 0,5 metriä ja siitä noin kolme metriä länteen on röykkiö 4, joka on kooltaan 3 x 5 metriä, korkeudeltaan noin 0,5 metriä ja muodoltaan epämääräinen.

Kuva: Viljelyröykkiöt 1 ja 2. Lännestä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinumero 330. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Gloet 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Själgloodden 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6652591 I:,256803Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Puolustusvarustukset

Alatyyppi: Tuliasemat

Ajoitus: II maailmansota

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016.

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on kivirakenne, joka sijaitsee kalliojyrkänteen juurella noin 20 metriä rannasta. Rakenne on kooltaan noin 5 x 5 metriä ja metrin korkea. Kallio nousee sen itäreunasta suoraan noin 6-7 metriä ylöspäin. Kivirakenteen pohjoispuolella on noin metrin leveä ja 2,5 metriä pitkä syvennys etelään päin, jonka seinustassa on erittäin lahoa puuta ja paksuhkoa rautalankaa. Kivirakenne on tehty luonnonkivistä. En aluksi oikein osannut tulkita rakenteen tarkoitusta tai ajoitusta, mutta kun löysin vastaavan paremmin säilyneen kohteen (Själgloodden 2) samaisen länteen kurottavan niemen kärjestä pystyin tulkitsemaan sen toisen maailmansodan aikaiseksi tuliasemaksi. Siitä käsin on voitu hallita saaren lounaispuolelta kulkevaa laivaväylää.

Kuva:Tuliaseman jäännös kuvan keskellä. Koillisesta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Kuva: Tuliaseman jäännös ylhäältä kalliolta katsottuna. Idästä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Själgöudden 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Själgloodden 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6652496, I:,257197, Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Puolustusvarustukset

Alatyyppi: Tuliasemat

Ajoitus: II maailmansota

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on Själglooddenin kaakkoiskärjen itärannalla sijaitseva toisen maailmansodan aikainen tuliasema. Se on rakennettu luonnonkivistä siten, että sen sisällä on ollut puusta rakennettu oleskelutila. Sen sivuilla ja päällä on ollut luonnonkivistä tehty suojaus. Puuosat ovat lahonneet ja kivet ovat romahtaneet ”korsun” sisään, mutta seinien pystypuut ovat rautalankoineen edelleen paikallaan. Tuliaseman koko on noin 5 x 5 metriä ja korkeus vaihtelee 1-1,5 metrin välillä. Oleskelutilan koko on noin 2 x 4 metriä. Oletettavasti tuliasemassa on ollut ampuma tms. aukko itään tai kaakkoon, josta on voitu hallita ja tarkkailla merellä kulkevaa laivaväylää.

Kuva: Tuliaseman jäännös kuvan keskellä. Lännestä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Själgloudden 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Träskön 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655113, I:250116, Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 6.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 6.10.2016. Kyseessä on neliskanttinen kivilatomus, joka on mitoiltaan 2 x 2 metriä ja korkeudeltaan 0,6 metriä. Se sijaitsee Träskön pohjoisrannan tuntumassa alavalla alueella, joka jo vuoden 1845 pitäjänkartassa on merkitty niityksi (Kansallisarkiston digitaalinen arkisto/ Hiittinen_1-2.jpg) ja vuoden 1968 peruskartassa pelloksi. Nykyisin alue on luonnontilassa, mutta ympäristöään avoimempaa. Kyseessä voisi olla esim. viljelyröykkiön tai jonkin tulisijan jäännös. Ryssänuunilta kohde ei vaikuta.

Kuva: Röykkiö kuvan keskellä. Kaakosta. 6.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Träskön 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långpärän 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655460, I:251017 Z (m mpy): 2,5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Torpat?

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 6.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 6.10.2016. Kyseessä on yksinkertainen kiviperustus, jonka koillisnurkassa on kivistä ladotun tulisijan jäännös. Se sijaitsee noin viisi metriä Långpärän nimisen pitkän lahden rannasta, sen pohjoissuun länsirannalla, eli Träskön puolella. Kiviperustus on suunnilleen etelä-pohjois-suuntainen ja sen koko on 5 x 5,5 metriä. Se on lähes kokonaan heinän peitossa. Tulisijan koko on 1,6 x 2 metriä ja korkeus noin 0,8 metriä. Tulisijan jäännöksen itäpuolella on perustuksessa kiinni noin 1,4 x 1,4 metrin kokoinen portaalta vaikuttava kiveys, ehkä oviaukon paikka. Paikalla ei erotu muuta rakennukseen kuuluvaa jätettä, kuten puuta, lasia tms.

Vuoden 1845 pitäjänkartassa on ko. alueelle merkitty niittyä ja ehkä myös rakennus, joka ei kuitenkaan kartasta katsottuna ole täysin varma (Kansallisarkiston digitaalinen arkisto/Hiittinen_1-2jpg). Vuoden 1968 peruskartassa paikalla ei enää ole niittyä eikä peltojakaan.

Kyseessä on jonkin 1800- tai 1900 -luvun alkupuolen rakennuksen, ehkä torpan jäännös.

Kuva: Perustus kuvan keskellä. Valkoinen mitta on perustuksen eteläkiveyksellä. Etelästä 6.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Långpärans1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Kummelberget 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6653429, I:254408 Z (m mpy): 32,5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kulttuuriperintö

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain tuhoutunut

Tarkastuspäivä: 7.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.10.2016. Kyseessä on Bötesön saaren korkeimman kallion, Kummelbergetin, laella olevat hajanaiset kivilatomukset. Eteläisin latomuksista on kooltaan 1,5 x 1,5 metriä, korkeudeltaan 0,8 metriä, siitä noin kolme metriä luoteeseen on hajanainen kivikko, halkaisijaltaan noin puoli metriä ja korkeudeltaan noin 0,5 metriä. Eteläisimmästä latomuksesta noin kolme metri koilliseen on latomus, jonka koko on noin 1 x 1 metriä ja korkeus noin 0,7 metriä. Siitä noin metriä luoteeseen on hajanainen kivikko, jonka halkaisija on noin puoli metriä ja korkeus noin 0,4 metriä. Eteläisimmästä latomuksesta noin puolisen metriä lounaaseen on kallioon lyötynä noin 30 senttiä pitkä kiinnistysrauta ja siitä noin neljä metriä itään toinen vastaava. Raudat lienevät jonkin puusta rakennetun kalliolla seisoseen rakennelman tukirautoja. Niissä on molemmissa jäljellä yksi vahva eli melko isokokoinen takonaula, naulan reikiä molemmissa on neljä.

Vaikea sanoa, lienevätkö kivikasat esim. hajonneiden kummelien jäännöksiä vai onko paikalla ollut joku muu merenkulkuun, viestintään tai maanmittaukseen liittynyt rakennelma. Joka tapauksessa se on pahoin hajonnut.

Kuva: Eteläisin latomus vasemmalla, sen edustalla toinen kiinnitysrauta. Etelästä. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Kummelberget 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Västerstrand 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6657457, I: 249313, (m mpy): 5

Rajaus: Suuntaa antava (mitattu aidan puolivälistä)

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Aidat

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016.

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Kyseessä on vanhan pellon pohjoisreunassa sijaitseva kivaita, joka on osin hyvin ladottu ja osin hajanainen. Se kulkee vanhan metsätien eteläreunaa eli tien ja pellon välissä. Aidan pituus on noin 15-20 metriä ja se on noin itä-länsi -suuntainen. Aidan leveys on noin metrin ja korkeus noin puoli metriä. Vanhan pellon pohjoispäässä on myös ladon jäännökset.

Kuva: Kivaitaa metsätien ja vanhan niityn reunassa. Lounaasta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Lato ja pelto on merkitty vuoden 1968 peruskarttaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2) ja lato vielä nykyisellekin peruskartalle. Metsätietä sen sijaan ei ole kummallakaan kartalla.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Västerstrand 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Södergård 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656495, I:251403, Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: perustukset

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä on yksinkertainen kiviperustus kalliopohjalla. Se on kaksijakoinen siten, että yhtenäisen ja eheän perustuksen koko on 7,2 x 7,2 metriä, mutta perustus jatkuu itään päin hajanaisena, jolloin koko perustuksen koko on noin 12 x 7,2 metriä. Perustuksen korkeus on noin 0,4 metriä ja se enimmäkseen heinikon ja vadelpapensaiden alla. Perustuksen sisällä ei ole havaittavissa tulisijan jäännöistä. Perustus on matalan kalliorinteen eteläreunassa. Oviaukko on etelään, eli alarinteeseen.

Kuva: Kiviperustus. Kaakosta. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Vuoden 1968 peruskarttaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/ 103413_201213_1968-2) on ko. paikalle merkitty kylmä rakennus. Kyseessä on tämän rakennuksen perustukset.

Aiemmat tutkimukset

Karttaote: Södergård 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Södergård 4

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6656531I:251287 Z (m mpy): 10

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Perustukset

Ajoitus: 1800-1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.9.2016. Se sijaitsee Södergårdilta länteen kulkevan kärrytien varressa, siitä noin 3 metriä pohjoiseen (kärrytie ei ole merkitty nykyiselle peruskartalle).

Perustuksesta erottuu parhaiten luonnonkivisen tulisijan, ehkä kiukaan, jäännös, jossa on raudasta taottuja kiinnityshakasia. Tulisijan jäännöksen koko on noin 2 x 2 metriä ja korkeus noin 1,6 metriä. Rakenteessa erottuu muutama tiilikin. Tulisija on 7 x 7 metrisen yksinkertaisen kiviperustuksen lounaiskulmassa.

Kyseessä lienee riihen tms. jäännös. Se lienee 1800-1900 -luvulta, vaikkakaan sitä ei ole merkitty enää vuoden 1968 peruskarttaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2).

Kuva: Kiukaan jäännös metsätien oikealla puolella kuvan keskellä. Kaakosta. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Södergård 4. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Björkkulla 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6658237, I:250765, Z (m mpy): 15

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 9.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 9.9.2016. Kyseessä on kallion päällä sijaitseva kiviröykkiö, jonka keskellä on poikkisahatun puhelin- tai sähköpylvään katkelma. Röykkiön halkaisija on noin kaksi metriä ja korkeus noin metrin.

Kuva: Puhelin- tai sähköpylvään tukiröykkiö. Lännestä. 9.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Björkkulla 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Västerstrand 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6657597I: 249241, (m mpy): 5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Työ- ja valmistuspaikat

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Alueelta paikannettiin kahdeksan kivistä kasattua vaihtelevan kokoista viljelyröykkiötä. Röykkiöiden halkaisija vaihtelee suunnilleen 1,5-3 metrin välillä ja korkeus puolen metrin molemmin puolin. Vuoden 1968 peruskartan mukaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2) paikalla on vielä ollut pelto. Nykyään pellon kohdalla kasvaa koivikko.

Västerstrand 1 viljelyröykkiö 1	6657597	249241
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 2	6657594	249250
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 3	6657600	249252
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 4	6657598	249254
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 5	6657602	249257
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 6	6657580	249256
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 7	6657583	249271
Västerstrand 1 viljelyröykkiö 8	6657576	249260

Kuva: Viljelyröykkiö kuvan keskellä. Taustalla Västerstrandin päärakennus. Kaakosta. 8.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Västerstrand 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Uppgård 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6657344, I:251914 Z (m mpy): 17,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Kiukaat

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä on riihen tms. kiuas, jonka ympärillä sijainneen rakennuksen puuosat ovat täysin hävinneet. Ehkä rakennus on purettu tai poltettu. Kyseiselle paikalle on vuoden 1968 peruskarttaan merkitty ulkorakennus (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2), mutta nykyisellä peruskartalla sitä ei enää ole. Esa Laukkanen on arvioinut kohteen vuoden 2012 inventoinnissa rajapyykiksi, mutta sitä se ei ole (Laukkanen kohde 332).

Kiuas sijaitsee noin kuusi metriä Uppgård -kiviaidasta länteen. Sen koko on 1,5 x 2 metriä ja korkeus reilun metrin. Sen päälle on pantu peltisuoja.

Kuva: Kiuas. Etelästä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Inventointi, Esa Laukkanen 2012. Inventointinnumero 332. Kemiönsaaren Dragsfjärdin arkeologinen inventointi vuosina 2011 ja 2012. Varsinais-Suomen maakuntamuseo.

Karttaote: Uppgård 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Munken 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6656052, I:250819 Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Rakennukset

Alatyyppi: Ladot

Ajoitus: 1900-luku

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde havaittiin inventoinnissa 7.9.2016. Kyseessä on kiviperustaisen hirsiladon tms. jäännös, joka sijaitsee pienen kalliokohouman laella. Jäännöksen koko on noin 5,5 x 5,5 metriä. Hirret on salvottu, veistetty sileiksi ja varattu (ei kuitenkaan täysin tiiviiksi), nurkat ovat lyhyet ja sahatut. Perustus on luonnonkivistä tehty. Eniten hirsiseinästä on jäljellä pohjoisseinustalla, jonka korkeus on noin kaksi metriä. Eteläseinusta on käytännössä lahonnut kokonaan, itä- ja länsiseinustoista on hieman jäljellä. Rakennuksen sisällä ei ole tulisijaan. Oviaukko on länteen.

Kuva: Ladonjäännös, taustalla merenlahti. Pohjoisesta. 7.9.2016. Jouni Taivainen.

Lato on merkitty vielä vuoden 1968 peruskarttaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2). Sen eteläpuolelle merenrantaan on merkitty niittyä, joka nykyisin on metsittynyt, mutta on silti vielä varsinaista metsää avoimempaa.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Munken 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Våtkilen 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6658234, I:249688, Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Asuinpaikat

Alatyyppi: Perustukset

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 8.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 8.9.2016. Kyseessä on kivilohkoista tehdyn rakennuksen perustus, jonka portaissa on betonia. Kohde on merkitty vuoden 1968 peruskarttaan (Maanmittauslaitoksen digitaalinen kartta-aineisto/103413_201213_1968-2) kylmäksi rakennukseksi ja liittyynee samalla tontilla edelleenkin sijaitsevaan asuintaloon.

Kuva: Kiviperustus kuvan keskellä pusikossa. Idästä.

Kyseessä lienevät tilaan liittyneen navetan, tallin, vajan tms. rakennuksen perustukset.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Våtkilen 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Ängesön

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6654983, I:255242 Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Perustukset?

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on vanhan, metsittyneen peltoalueen koillisreunassa, loivassa lounaisrinteessä sijaitseva kivipengerrys, joka sijaitsee noin kaksi metriä metsätiestä pohjoiseen. Pengerrys on alarinteen puolella, pituudeltaan noin 11 metriä. Sen ja rinteiden välissä on noin kolme metriä leveä tasainen alue, jolla lienee joskus sijainnut lato tms. rakennus, josta tosin ei ole mitään muuta näkyvää enää jäljellä.

Kuva: Pengerrys. Kaakosta. 10.9.2016.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Ängesön. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Grönvik

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6655022, I:254119, Z (m mpy): 10

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä ovat vanhan peltoalueen pohjoisreunassa kalliopohjalla sijaitsevat viljelyröykkiöt, joita on kolme kappaletta. Ne sijaitsevat noin 5-10 metrin välein ja ovat muodoltaan epämääräisiä.

Kuva: Viljelyröykkiöitä pellon reunassa. Koillisesta. 10.9.2016.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Grönvik. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy. Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långviken 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6653863, I:255984 Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Röykkiöt

Ajoitus: Moderni?

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on pieni kiviröykkiö, jonka halkaisija on noin 1,5 metriä ja korkeus noin 0,3 metriä. Se sijaitsee avokalliolla polun vieressä, noin 40 metriä kesämökistä koilliseen. Röykkiössä oli ruostainen U-muotoinen rauta, joka lienee peräisin puhelin- tai sähköpylvästä. Röykkiön pienen koon johdosta tuntuukin luontevalta olettaa, että kiviröykkiö on puhelin- tai sähköpylvään vanha tukikiveys. Haudaksi se on aivan liian pieni.

Kuva: Kivilatomus polun reunassa. Idästä.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Långviken 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långviken 2

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6653655, I:256940, Z (m mpy): 5

Rajaus: Suuntaa antava

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Osittain säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 10.9.2016. Kyseessä on avokallion laella sijaitseva hajanaisten kiviroykkiöiden joukko. Aivan laella on aitamainen kaakko-luode -suuntainen katkeileva kiveys, jonka pituus on noin 14 metriä ja leveys 1-1,5 metriä. Korkeutta on noin 0,2 - 0,3 metriä. Se päättyy pieneen röykkiöön, jonka halkaisija on noin metrin ja korkeus 0,3 metriä. Siitä noin kaksi metriä koilliseen on samanlainen pieni röykkiö. Kivet ovat vahvasti jäkälöityneitä. Kohteen funktio ei inventoinnissa selvinnyt, eikä se liene enää aivan alkuperäisessä kunnossakaan.

Kuva: Kivilatomukset kallion päällä. Idästä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Långviken 2. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Långviken 3

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6653767, I:256901, Z (m mpy): 17,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Latomukset

Ajoitus: Historiallinen

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kyseessä on Långvikenin suun pohjoispuolinen korkea kalliomäki, jonka laella on neljä pientä kivilatomusta, joista yksi on keskimmäinen ja kolme muuta ovat suunnilleen kolmion muodossa sen ympärillä noin 3 - 4 metrin välein. Latomusten halkaisija on noin metrin ja korkeus noin 0,3 -0,5 metriä. Kivet ovat jäkälöityneitä lohkareita. Latomusten tarkoitus jää hämärän peittoon. Merimerkkejä ne tuskin ovat pienen kokonsa vuoksi. Mikään tiedossa oleva rajakaan ei ole kallion laen kautta kulkenut.

Kuva: Kivilatomukset kallion päällä. Lännestä. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Långviken 3. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Träskbergen 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P:6655248, I:255123, Z (m mpy): 7,5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu havainto

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 10.9.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa. Kyseessä on noin metrin korkean maakiven ympärille kasattu kivröykkiö, joka sijaitsee nykyisin metsässä, mutta on vuoden 1966 peruskartan mukaan ollut peltoa. Vanhemmissa kartoissa alue on metsänä. Röykkiö on neliskanttinen ja mitoiltaan 2,5 x 2 metriä sekä korkeudeltaan 0,4 metriä. Paikalla kasvaa mänty- ja koivutaimikkoa ja maaperä on kivistä.

Kuva: Röykkiö maakiven ympärillä. Pohjoisesta. 10.9.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Träskbergen 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

Kohteen nimi: Bötesöträsket 1

Koordinaatit ja sijainti (etrs tm 35 Fin): P: 6653049, I:254660, Z (m mpy): 5

Rajaus: Tarkka

Laji ja status: Muu kohde

Tyyppi: Kivirakenteet

Alatyyppi: Viljelyröykkiöt

Ajoitus: 1900 -luku

Säilyneisyys: Täysin säilynyt

Tarkastuspäivä: 7.10.2016

Kohdekuvaus: Kohde löytyi inventoinnissa 7.10.2016. Kyseessä on Bötesön saaren itärannan tuntumassa sijaitsevat viljelyröykkiöt, jotka ovat loivalla etelärinteellä. Röykkiöitä on kolme kappaletta. Paikalla on vuoden 1966 kartan mukaan ollut pelto, mutta vanhemmissa kartoissa peltoa ei näy.

Bötesöträsket 1 röykkiö 1	6653049	254660
Bötesöträsket 1 röykkiö 2	6653046	254683
Bötesöträsket 1 röykkiö 3	6653044	254691

Röykkiö 1 on halkasijaltaan metrin ja korkeudeltaan noin 0,3 metriä.

Röykkiö 2 on noin 2 x 3 metriä ja korkeudeltaan noin 0,6 metriä.

Röykkiö 3 on kooltaan noin 1 x 2 metriä ja korkeudeltaan noin 0,3 metriä.

Kuva: Röykkiö numero kaksi kuvan keskellä. Idästä. 7.10.2016. Jouni Taivainen.

Aiemmat tutkimukset:

Karttaote: Botesöträsket 1. Pohjakartta Maanmittauslaitos. Kaavakartta Sweco Oy.
Kartan käsittely Jouni Taivainen, Arkebuusi.

LIITE 7

Kemiönsaaren kunta
Dragsfjärdin itäisen saariston rantaosayleiskaavan muutos, Biskopsön saari
Kiinteät muinasjäännökset

Kaavakartan id	Muinasjäännöskisterin id	KUNTA	Kohdenimi	Laji	Tyyppi	Alatyyppi	Ajoitus
104	1000021315	Kemiönsaari	Henriksberg	kiinteä muinasjäännös	kivirakenteet	latomukset	esihistoriallinen
106	1000021317	Kemiönsaari	Hemlands skogen 1	kiinteä muinasjäännös	kivirakenteet	latomukset	ajoittamaton
111	1000021361	Kemiönsaari	Hiittinen Biskopsö	kiinteä muinasjäännös	löytöpaikat	kätköt	kivikautinen
307	1000030340	Kemiönsaari	Lillglo 1	kiinteä muinasjäännös	kivirakenteet	ryssänuunit	historiallinen
406	1000030426	Kemiönsaari	Träskedet 1	kiinteä muinasjäännös	kulkuväylät	kummit	historiallinen
407	1000030438	Kemiönsaari	Henriksberg 1	kiinteä muinasjäännös	kivirakenteet	latomukset	esihistoriallinen